מטמא מה שפירש בו המפרש אלמי בשם אומר הרב הה לשון לפיכך עכשיו שנעשה מתחילין וכו' שיומו יום ג' לחדש כיון וכו' . קשה לי לחש עשה הרב הטיקר ביום ג' לחדש והכנון היה לעשותו ביום ו' לחדש . והתשובה לזה מבוארת לעניות דעתי וזה"ל שהרב עשה עיקר ביום שנראה בו הירח כדי לשום אבל אחר כך כשנוסף על העיקר כ"ע יום אם יראה הירח לו ונולדו אם אותו היום עדיין לא היה יום הראיה פשיטא שלא יראה בסוף יום כ"ע כמו שכתב בראש פי"ב ואם כבר עבר יום הראיה פשיטא שכשנוסף כ"ע יום שיראה הירח כמו שכתב הוא ז"ל גם כן בפרק המכר . האומנם בסוף יום כ"ע יש ספק אם יראה. או לא דשם הרב משל בכל פרקיו אחר חשלום כ"ע יום כמחכר בהם ומלא שנראה הירח כפי החשבון . פרק י"ב מהלך שמני האומלני וכו' . מה שכתב המפרי שהרב קמך על דעתא דאחרי כפי החשבון ולכן הוסיף בעשרה ימים ג' שניים כראה דבר אמיתי . וכוכן ומוכרח . אבל ק"ל למה לא עשה כן הרב בחלף יום שהי"ל להוסיף ג' שניים גם כן שהוא העולה מכ' שלישיים הנשארים בק' יום וכן בעשרה חלפים יום אשר בזמנכו אז שהו' אחר העיקר של הרב יותר מק' כו' חלף יום יש חילוף בזמנו הטוסף יותר מ' חלקים שהם פחות . ולי"ע גם בזה שכתב הרב שמהלך החמה לשנה קדומה שמ"ח כ"ש ע"ו ק"ל כי נראה שהוסיף הרב כפי שמהלך החכ' ז' שניים יות' מן הראוי ולי"לע כי עם היות עלה על לבי קלת דברי' ליישבו עדיין לא נשלמו בשכלי ולכן לא כתבתים . עוד כתב הרב האמלעי שלא בחשבון זה פעמי' יהיה בתחלת הלילה וכו' המפרש האריך בזה הרבה יותר מן הראוי ולבסוף לא פי' שום דבר בחמה . וקודם שאבאר זה אזכיר כי בחכמה הזאת לא זכיתי ללמוד דבר ממלמד כי אם מעצמי בספרים וגם זה לא ברור פבלי כי אם בזמן שהייתי לוקח לעצמי ומורק מעל ראשי עול משא פורה עבודת עם הקדש מעט מזעיר ועם כל זה נראה לעניות דעתי כי דבר המפרש הזה בכל זה הם דברים בעלים בשבא ליישב שלמון וגם בעיקרים הוסיף להביא מה שאינו לריך והוא בזה האופן כי הנה העיקר הוא לא ידעתי למה הולרך להביאו כלל . גם הלורה האחרונה שבסוף והיא כי חלוף מלעדי המה בכל לופני חלי היום הוא שוה אינו מוכרח להזכירו . גם בסוף בפירוש הלשון שלא אמר דבר הגון הוא מבואר בזה האופן שהי' כתב במשל שראשון שהביא וזה לשונו נקח מעלעתו ברוחב וכו' והוא פחות מאמלע השמי' ב"ג מעלה וע"ו חלקים הה השיעור משעה ישרה שהוסיף בה הזמן האמיתי על האמלעי וכו' ע"כ ועתה לא ידעתי איך אפשר שהמלעדי' יהיו חסרים מן האמלע ויוסיף הזמן האמיתי על האמלעי כי הזמן האמיתי הו' שיעור העולם מהמלעדי' ובודאי הוא חסר מהזמן האמלע אם המלעדי חסרים מן האמלע הה מבואר מאד למי שהבין דבר בחכמי' ובזה עלמו כתב במשל הב' ובמשל הג' שהי"ל להוסיף לה לגרוע הה לשו' האמלעי בזה המשל פחות מן המעלע במעלה אחת וכו' ויהיה הזמן האמיתי וכו' ובקה מבחה ובגרע אותו וכו' ע"כ ואם הזמן האמיתי הוא גדול מן האמלע אם כן אלך הכוכב יותר מן האמלע ואיך לה לגרוע . גם במשל הד' קשה כן . האמת כפי הנראה שלמד כן מדברי הרמב"ם ז"ל שלה להוסיף בזמ' שמתחלת עלה עד חלי בחולה ומחלי מחזיים עד חלי דנים לה לגרוע אבל זה טעות כי לא בשביל לשון הלשון לאמר דבר שהוא שקר כפי החכמה והשכל . עוד יש קושיא אחרת נגד דברי המפרש הזה והא כי לדעת הזמן האמיתי נאמת שיש בין ג' גבולי ימים ראשונים בק' או ר' יום לריך לדעת מקו' השמש האמיתי בהתחלה ועליו אותה המעלה בהתחלה ולמקים השמ' בסוף ועליות אותה המע' ולגרוע העליות הראשונות מהשניות וזה המפרש עשה כן בסוף ולא בהתחלה ואם כן לא דקדק כלל . ואין כוחי לבקש קושיות כנגדו כי אין תועלת בזה . האומנם אחרכתי בכל זה לפי שבכל מה שהתחלתי להשיג ביד דעתי הקלרה כל פרטי לשון הרמב"ם ז"ל לא יכולתי ליישבם עדיין עד יערה עלי רוח ממרום . עם היות שבכל כוחת הלשון נאמת היא מוסגת אלי ה"ל לעניות דעתי ולכן השתדלתי לברר אם אמת מה שכתב המפרי' הזה ולאיתי כי לא דבר ברוכה ולכן אומר כי בעלי החכמה הזאת ראו כי הימים אינם שוים זה לזה רולה לומר כי יום א' ולילו אינו שוה עם יום א' ולילו . ועם היות החלוף הזה אינו ברגש ביום א' או בב' ימים עם כל זה יורגש בג' יום או יותר יקבת החלוף הזה לפי שקיעור יום ולילו הוא תכונה אחת מכל הגלגל ועוד עליית מה שהלך השמש בזמ' בחבונתו האמיתית . וזה יש בו חלוף ושנוי מב' פנים הא' כי מהלך השמ' בזמן אינו שוה בכל הימי' כי פעם הולך פחות ואו' כשהוא ברום גלגלו ופעם הולך הרבה ואו' כשהוא בשפל גלגלו . החלוף הב' הוא כי אפילו יהיה מהלך השמ' שוה בזמ' בכל יום ויום עלייתו ממעלות המשוה אינו שוה . ואם הימים אינם שוים אם כן המהלך האמלעי אין ראוי לכפלו בימים האמיתיים כי אם בשוים ואחר כך לריך לראות כמה חסרים מותם הימים האמיתיים מהאמלעיים שהם השוים ולחסרן המהלך הראוי לאותו השיעור מהמהלך האמלעי המוכפל על הימים השוים . או כמה יתרים עליהם ולהוסיף המהלך הראוי לאותו השיעור על המהלך האמלעי המוכפל . זו היא קצה כללית לדברי הרב ז"ל כאשר כתב המפרש אמנם מה שלוה להוסיף על מהלך הכוכב בימים שמחלי עלה עד חלי בחולה . ומחלי מחזיים עד חלי דנים לוה לגרוע הקצה היא לפי שבאלו הימים נמנים משקיעת החמה עד שקיעת החמ' והנה המ' שמרא' גדי עד ראש שרטן הם אחרוני השקי"ע' וקלרי העלייה ומרא' שרטן עד ראש גדי הם בהפך קלרי השקיעה ואחרוני העלייה . וא"כ אם נקח עשרי' או שלשים יום מחחלי עלה עד ראש שרטן ובודאי הם גדולים שמאלעיים ולריך להוסיף תוספת מהלך הכוכב באותו השיעור המועט ולהוסיפו על מהלך הכוכב המוכפל על הימים השוים . וכן הדין עד קרוב לראש מחזיים כי יתרון הזה שהיה הולך וגדל עד ראש שרטן הולך ומתקלר עד קרוב לראש מחזיים שאז אותו החלוף כשלם מכל וכל . ומראש מחזיים עד הנד לראש עלה הוא בהפך רלו' שהימים האמלעיים הם יותר גדולים מהאמתיים כיון שמראש מחזיים עד ראש גדי הם קלרי השקיעה הרבה ומראש גדי עד ראש עלה אותו החלוף הולך ומתחעטם וכשלם בראש עלה . וגם החלוף שיש בין האמלעים לבקשות לא אותו בידו ליישב דברי הרמב"ם כאשר נתבאר הרי לך סבה כללית למקום התוספת או למקום הגרעון אבל הגדולים הפרטיים שבתוך הרב אין בי כח לתת לחם קצה כי לעניות דעתי הוא מהדברים שאמר הרב שאף על פי שיש חסרון או יתרון בקלת מהדברים שיאמר איכם מדיקים ברחיים ומי שהכריחני לו' כן הוא כי לבי אומר לי שמקום השמש שאמר הרב בעיקר הוא אחר שתקן הימים וזה מוכרח כפי השבל ואני הולאתי מקום השמש האמיתי בעיקר והשקיעות של אותה המע' שהם ברוחב לב' מע' לב' חלקים . גם שקיעו' חלי עלה באותו הרוחב ומלאתי שאותם הימים שבנתיים האמתיים יתרי' על האמלעיים מע' ו' ועשרים חלקים בקרוב וזהו עד שקיעת החמה ועוד שלים שעה אחר שקיעת החמה שהיא עת הראיה יהיו ו' מע' וחלי בקרוב והרב בכל זה לא לוה להוסיף דבר במקום הירח האמלעי לפי שאינו מדיק כי הוא פחות מע"ו חלקים מהאמלע אמנם מכאן והלאה שיוכל הירח לבא באותו שיעור מהזמן ע"ו חלקים לוה להוסיף אותם עד סוף שור שמלבד הע"ו חלקים שלוה להוסיף יש עוד זמן נוסף קרוב לזמן הנוסף בחלי עלה . אבל לא היה בזמן הנוסף יותר להוסיף ע"ו חלקים אחרים לשיהיו שלשים אמנם מכאן והלאה לוה להוסיף בלשי' עד סוף שרטן וכו' כלל הדברים כשים בשיעור יתרון הימים האמתיים על האמלעיים זמן שיוכל הירח לבא בו ע"ו חלק' הוא חוסם אליו ומלוה להוסיפו ולפחות מזה אינו חוסם גם כשים בהם חסרון זמן בזה הוא חוסם אליו לא בפחות . וזה יש לי כחוב בנסיון כי הולאתי לזמן כל הגדולים שכתב הרב היתרון שים לימים האמתיים על האמלעיים או החסרון ופי' מה שכתב הרב דדבר זה לא תחוס לו בשמש בחשבון הראיה שהרי אנו מעלימים וכו' אין בוכתו כאשר כתב המפר' שקירוב זה שבשמש עלמו תיקון בתיקון הירח שאם בירח לא חסם לפחות מע"ו חלקים כל שכן שלא יחוס לב' חלקים ואני שבשמש אבל כוונתו שאין לחוס לזה הקירוב הבא אלא חלוף הימים בשמש לשיעורו אמנם בירח שהקירוב הוא גדול הוא ישלים זה שם . זה הוא מה שהשיגה יד דעתי הקלרה בחבנת דברי הרב ואיני סומך על עלמי לפי שקשה לי שהרב אמר שהאמלעי שלא בחשבון זה פעמים . יהיה קודם שקיעת החמה בשעה ואני הפשתי על זה בסוף האומים שאז הוא הזמן שזה החלוף הוא יותר גדול ולא אלאתי שיקדם קודם שקיעת החמה כי אם כ"ד חמישיות שעה . גם הפשתי על סוף קשה שאז יולא האמלע בחשבון זה אחר שקיעת החמה יותר מאחר ואלאתי שהוא מתאחר אחר שקיעת החמה בשעה ושלים בקרוב ולריך לי עיון . גם מה שכתב המפרש הזה בסוף פרק י"ד הם דברים בעלים כי כל מה שכתב שם הם דברים נוגעים לענין החילוף שים בין קשת היום לקשת הלילה שאלו . אמנם חילוף הימים שהרב רלה לתקנו הוא החלוף שים בין יום לילה ליום ולילה אחר או בין שב ימים ולילו' לשב ימי' ולילו' אחרי' וא"כ כל דבריו בעלים: ורואי לדקדק עוד למה לא חשם הרב מהלך האמלע המקבול לחלוף הימים כיון שהלכו הוא קרוב למהלך אמצע הירח וה"ל להוסיף על האמלע המקבול אי לגרוע ממנו שב דקי' שוה לשב דקי' תיקון אמלע הירח : והתשובה לזה מבוארת לעניות דעתי והיא כי אף על פי שדקי' תיקון אמלע המקבול הם רבים שלפעמים יגיעו עד שלשים לתיקפת או לגרעון עם כל זה בערך המ' הוא דבר מועט כי הרוב שיוכל להגיע בזמ' מ"ל דקים מאמלע המקבול לא יעלה עד ג' דקים כאשר הראה זה מבואר בלוח אבל המקבול הירח ולמיעיעו לא חשם הרב לתקנו כי אינו מזיק ראיה . ומכאן הראה שהיא אמת מה שכתבתי שלא תקן הרב חלוף הימים באמלע השמש לשיעורו כמו שלא תקנו באמלע המקבול כי העולי מעשיהם בזמ' הוא קרוב להיותו שוה וכמו שלא חשם בזה לא חשם בזה ודברי המפר' הם בעלים מכל ולא הרבים כי הרב לא תקן אמלע המקבול ולדעתו היה לו לרב לתקנו כיון שתקן אמלע השמש . ולמי שיקשה בעיניו איך הרב לא חשם לכל אלו הקרובים שכתבנו אומר אליו כי אולי הקדימם הרב ומתקום אחר וכבה אני מוסם :

פרק חמשה עשר כתב הרב ולעולם א"א שיהיה זה המרחק הכפול וכו' מה שכתב המפרש בשיבת אלו הגבולים הראה אמיתי אלא שפירש במה שכתב הרב וזה לשונו אלא מה' מעלות שבבכבו חלקים בעולה הה, ולא ידעתי מי הכריחו לפי כן אלא פירוש מה' ר"ל מתחלת ה' כי אפילו אם כפר' כן יקשה על זה שאמר הרב שהרי תיקון השמש היותר גדול כפי דברי הרב הוא מע' א' וכ"ט חלקים ותיקון הירח לדעתו ז"ל גם כן יגיע לה' מע' וח' דקים כשהבר שביחס יעלה ז' מע' וז' דקים וב' מע' הם ע' מע' ז' דקים והיה מן הראוי כשהמרחק כפול הוא ד' מע' שיאמר הרב שהוא אפשר שיראה הירח ואם כפ' מה שאמר הרב שבבר בבבכבו חלקים בזמני הה' כל שכן שיקשה ולכן אחברה פי' מה' ר"ל מתחלת ה' והיא סוף ד' ולדקים המכרי' נראה שלא חשם הרב להם יען כי הוא אפשר רחוק שהשמש והירח שביה' יעמלו יחד בתכלית תיקונם ותיקונו של זה אפשר מצל זה . גם כי אפילו כשיהיה כן אי אפשר שיראה הירח כי אם לאותם העומדים במקום גבוה ובזמן שיהיה האויר בה כאשר כתב הרב בפי"ח לכן כתב הרב גבול קבוע מתחלת מע' ה' כנזכר ושאר דברי הפרק הזה והבא אחריו מבוארים בפי' .

פרק שבעה עשר להיות זה הפרק פרי ובקר אלו ההלכות ראיתי לבאר כולי בלשון קלר לא כדברי המפרש שהאריך במקומות יותר מן הראוי ובמקומות לא הבין כלל דברי הרב כמו בכלות מעגל והרבה לוחות לבטלה .

כתב הרב כל הדברים שהקדמנו וכו' עד תצטרך לרוח ולחקור בחשבונות הראייה הפירוש הקצה הכוללת בהיות גדול הראייה יותר קטון בזמ' שמתחלת גדי עד סוף תאומים ובזמ' שמתחלת קרטן עד סוף ק ח היא בעבור שהזמ' שמתחלת גדי עד סוף תאומים הם אחוכי השקיעה כנזכר למע' ר"ל שמעלות אלה המחלות מהאזור יקבנו באיחור הרבה יותר מ ע' משום היו' שבחם תשוערה פעות היום והלילה ולכן לא יקבע שם הירח עד שירד השמש מאד

האחת האדון ולא יוכל לעמוד ד' כילוניו על מלכנם בגאונם מיעיניך לא אורה ואם אסף
מסד ממקרקע ומד קשם :

כתב עוד הרב פתבוקן ורלה נאיה מאל הוא הירח וכו' . עד וסמוי מרלה אחורך
בטעם הרלייה לעולם בורעי' אותו וכו' הפירוש טעם כל זה מבואר הרבה
בספרי החכמה כי נמצאר שהקו המגביל מקום הירח האמיתי בחי' הוא הקו היולא
מעורכו האדון ומגיע דרך מרכז הירח אל גלגל החי' והקו המרלה לעיניהו לא
מקום הירח בחי' הוא הקו היולא מעיניו אשר לאמתו עומדים על שטח
בגבהים האדון ועובר גם כן דרך מרכז הירח אל גלגל החי' יהיה בהכרח הגדל
שם בין ב' הקווים האלה בגלגל החי' אחרי קחסם ומקודות מתחלפות והפגמם
בנקודים אחת מאלעם שהיא מרכז הירח והתפרדם מעם ומעלה והגדל הזה ירחה
מעיד אם הירח קרוב לאפק כפי הכרלה יותר מעם שהוא כפי המקום האמיתי
ולכן בעת הרלייה שהירח כלפי מערב ירחה כפי ראותנו שהוא יותר קרוב לשקיעה
מעם שהוא כפי המקום האמיתי ויהיה אם כן יותר קרוב אל השמש כפי הכרלה
שהצמתנו יותר מעם שהוא כפי המקום האמיתי ולכן ילמדך בהכרח לגרוע שנוי
המרלה מהאדון האלמון וכן העיד אחר אחי הירח אבל קודם אחי היום הוא בהפך
שמוקיפים שיעור המרלה על מקום הירח האמיתי ולכי אמרו שיעור מרלה האורך
בעת הרלייה לעו' בורעי' וגו' לאפוקי מעיכר מרלה האורך שהוא קודם אחי
היום שמוקיפין אותו על מקום הירח האמיתי ומקיפין אותו על האורך הראשון
לאחר המולד ' כחב הרב עוד אבל שיעור מרלה הרחב ובומר עד ותכין אותו
לפניך ויהיה עתיד ' הפירוש הקבה בשיעור מרלה הרחב הוא בעלמה הקבה שביאתו
בשיעור הרלה האורך ולפי שמרחב הירח לא יוקיף על ה' מעלות והקשה שנין
אחר הגדל לאשון המיעור אינם כי אם בג' מע' ל"ב דקים לא יוכל הירח להתרחק
מאופן המיעור יותר מכ"ח מעלות לג' דקים נקרוב כמלא שביעוסלם תוב"ב
מחבבה ל"ב ומעלות מעלי' בנה הרב כל הטבנותיו יהיה הירח כוו' תמיד מכנה
הרלה כלפי דרום ולהיות הקו היולא מכילון עיניהו אל גוף הירח אותו
מעיד יותר קרוב אל האפק, ומה שהוא כפי האמת כמו שהתבאר כמלא שירלה
הירח לנו תמיד יותר קרוב אל האפק הדרומי ומה שהי' כפי המקום האמיתי
ועל כן אם היה רחב הירח לפוני בורעים המלקים של שיעור מרלה הרחב מן
הירחב הראשון ואם היה דרומי מוקיפין אותם עליו והיולא הוא הרחב הכרלה
ובקרא רוחב ב' ואמר הרב וכבר ידעת אם הוא לפוני או דרומי לפי שלוה
לאחבב בחבנומם האלו שיגרע אלה החלקים מהרחב הראשון או יוקיפם עליו
כפי מה שהודיע ותוא אמר שהלה שאם הרחב לפו' בורעי' אותם ואם הוא דרומי
מוקיפין אותם ולא לה בכאן לאחבב לאמר שלה אחרך אמר התבונן ורלה הירח. בזאת אל
הוא וכו' ובכ"ל וכבר ידעת אם הוא לפוני או דרומי כלו' שלא תולך לצות
על הירחב שהתבונן בו אם הוא לפוני או דרומי לפי שכבר ידעתי מן הפרק
שעבר וכמו שהעיר על זה בהאלה זה הפרק באחרו ומאחר שקבע מקום הרלה
וכו' ואם כן בידעתה הירח בזאת אל הוא לפי שמקום הירח שיעורו הרב בנספר
שמו' לבד לא בנספר האל ועל כן תולך לצות התבונן הירח בזאת אל
הוא . כחב עוד ואחר כך החזור ותקה מן הרחב הסמי מקלמו וגו' עד ודע
שאם לא יהיה שם שלחה מעגל וגו' הפירוש כבר ידעת כי כשאמר שמקום הירח
בעלמה פלוני מעאל פלוני כוונתיו בזה שכאשר דומה קשה יולאה מקוטב
שאחר ומגיעה על מרכז הירח ומגעת עד מעלה אחת ומעלות האחור מאותה
שמעלה היא מקום הירח ובשיות לירח מרחב תהיה המחיכה מאת הקשה שבין
מרכז הירח בעלמה האחור שהקשה אשר מגעת אליה היא הקשה הארחב .
ולשוה כל הגלגלים קובעים בחבעה היומית קבע קבוי השלם אשר קבוי
שאחר מוסים ומשם לפון ולדרום בשלשים מעלות לשלמה דקים הכה
כאשר נשער קשה ומאחור שאלה ממעלה הירח והגיע עד איזו
מעלה מנקשה וכדומה קשה אחרת כדמיה לה יולאה ממרכז הירח ומגעת עד
שטולה שמגעלה שקיעת המע' המקומה שבחר' שהיא השטולה היולאה ומחבי
שטולם ומוכרה על נקודה החפק עד שקיעת אותה המע' ולא יהיה הירח בראש
קרען או בראש גדי שהי שקשהות האלה תהיינה מתחלפות בהכרח בגדלה ארכן
רולם לומר שיהיה הקשה הא' עשה אל שטולה שמעמה חולבה אותה' הקשה ומתחלפת
ליחס הקשה הנכים אל שטולה בחופן שלא יוכלו ראשי שהי הקשהות האלה
לשגיע אל שטולה שמתגדלה שקיעת המע' הבהכרה בזמן אחר . והאלוף הזה
הוא שקרא הרמ"ם ז"ל הכה כליה מעגל ואחאר לך קודו . דע כי בהיות הירח
בראש קרען או בראש גדי אין שם כליה מעגל לפי שהשטולה היולאה מקבוי
אחור ומוכרה על ראש קרען וראש גדי היא בעלמה השטולה היולאה
השלם ומוכרה על שמי שבקודות שהיה . ולכן כאשר כדמה השטולה היולאה
מקבוי השלם ומוכרה על לי זו מע' שקשה וכדמה עוד ג' קשהות ובהיות
אחת יולאה ממעלה הירח והב' יולאה ממרכז הירח ושהיהן הולכות אל השטול'
שבכרה בהכרח שהיה שבי הקשהות האלה שוות באורכן כפי יחס שטולותיהן
אפילו היה הירח בחכלים שמרחק האחיל ומע' הירח היא ראש קרען או בראש
גדי . אבל בהיות הירח בא' מהמע' הכוונות בראש קרען או בראש גדי יהיה
הלוף בהכרח בין שבי הקשהות כפי יחסן אל שטולותיהן לפי שכאשר הב' המע'
שבה הירח בראש גדי עד ראש עלה הכה בהכרח שבי רביעי השטולה היולאה
מקבוי אחור ומוכרה על אותה המע' שבה רביע לפו' ומערבי ורביע דרומי
מהרבי יהי בשעת הרלייה משטולה היולאה מקבוי השלם ומוכרה על אותה
מעלה בלפי מערב . ורביע לפו' מהרבי ורביע דרומי מערבי יהי לא מהשטולה
היולאה מקבוי השלם ומוכרה בעולם ומוכרה על אותה מעלה בלפי מזרח והמחברה שבי
השטולות. אחלה על המעלה הזאת ועל הכרחם לה . וכל זה מתוכן מלר מקבוי
האחור בלפי' טעם מעל עגולה אלי היום בשיה. העגולה שמוכרה על קבוי שבי
ועל ככה הראם בלפי מערב והדרומי בלפי אחרת . ותחייב מתוך זה מאם מרבי
הירח לפו' הוא הראם גדי והלאה בלפי עלה שהשיה שקשה שבין מעלה הירח
לאיזו מעלה שוקעת ביחס אל שטולה אותה הקשה יותר אחרוכה מתקשה' הכבחים
לם היולאה ממרכז הירח ומגעת עד השטולה היולאה מקבוי שטולה ומוכרה על
מקום שקיעה אותה מע' ביחס אל שטולה אותה הקשה אחרי שהקשה מה גדולה
היולאה מקבוי האחור ומוכרה על מעלם הירח אשר הירח באותה הקשה
מעגיעה לקשה השטולה היולאה מקבוי השלם ומוכרה על מעלם
הירח כי בשיות מרחב הירח לפוני יהיה הירח בחלק לפוני מהשטולה
ומה יתבאר שבהיות מרחב הירח דרומי יהיה הקשה היולאה ממעלה הירח והולכת
אל איזו מעלה שוקעת יותר קשה ומהקשה הכבחים לה היולאה ממרכז הירח
ומוכרה על מקום שקיעה אותה מעלה אחרי שהירח בחלק מערבי דרומי
מהשטולה . וכל עוד שהרחק המע' מראם גדי ההיה הכמיה יותר גדולה בעבור
שבמיה קבוי האחור מעגולה אלי היום יותר גדולה והיא הולכת ובלכם עד ראם
עלה שאז יהיו קבוי האחור רחוקים מעגולה אלי היום רביע השטולה הרבמת
מבוב קבוי האחור שביב שבוי השלם שהו' הכלים המרחק שאפשר לשם לקבוי
האחור להתרחק מעגולה אלי היום ולכן ההיה שם כליה המעגל הזאת בהכלים
הגודל שאפשר לה להיות אם לפון אם לדרום על האופן שהתבאר . ומראם
עלה והלאה ההיה כליה המעגל הזאת הולכת ומתמעטת עד היות הירח בראש
קרען שאז ההכבה שבי העגולו' שהן העגולה היולאה מקבוי השלם והעגולה
היולא' מקבוי האחור ומוכרה על מע' הירח שהיא ראש קרען בהיות מוכבות
זו על זו וסבו עגולה א' בעלמה ולא ההיה שם כליה מעגל כמלא שבמזל
שמראם גדי עד קוף האומים אם היה מרחב הירח לפוני ילמדך לגרוע כליה
המעגל מן האורך הסמי כי אז הקשה יהאחור היולאה ממעלה הירח ומגעת עד
מקו' שקיעה הסמם היא יותר אחוכה ביחס אל עגולה שקשה הסמם ביחס אל עגולה
היולאה ממרכז הירח ומגעת עד העגולה המבדלה שקיעה הסמם ביחס אל עגולה
ויגיע אם כן הירח לאותה עגולה קודם שהגיע אליה מעלתו ואם היה מרחב
הירח דרומי ילמדך לחוסיף כליה המעגל על האורך הסמי כי אז הקשה היולאה
ממע' הירח ומגעת עד מקום שקיעה הסמם היא יותר קטנה ביחס אל עגולה
מהקשה הכבחים לה היולאה ממרכז הירח ומגעת עד העגולה המבדלה שקיעה
הסמם ביחס אל עגולה וקוד' שיגיע הירח לאותה עגולה הגיע אליה מעלתו .
וכאשר תמה מעלה הירח מראם קרען והלאה יהיה הדבר כלו בהפך שרגיע
לפוני מערבי והעגולה היולאה מקבוי האחור ומוכרה על מעלה הירח
מחרבי לעגולה היולאה מקבוי ומוכרה על אחה מעלה ורגיע דרום מערבי יהיה
מערבי מלר שקבוי האחור הלפוני טוטה מעל עגולה אלי היום כלפי מחרב והדרום
כלפי מערב וב"כ ההיה שם כליה המעגל ותהיה הולכת וגדלה עד ראם מאחכים
כמו שהיתה הולכת וגדלה מראם גדי עד ראם עלה ועל אותו היחס לפי שכל
שהי מעלות שמראם קרען מראם או מראם גדי מרחק שוה כמייתן מעמוה
היום גם כן שוה וכמייה קבוי האחור בהן העגולה אלי היום שוה ועד ההיה בהכרח
כליה המעגל שוה בהן ובראם מאחכים ההיה כליה המעגל בהכלים גדלה בעבור
שיהיה אז קבוי השלם רחוקים מעגולה אלי היום בהכלים שמראם כמו בראם
עלה . ומראם מאחכים והלאה ההיה כליה המעגל הולכת ומתמעטת כמו שהיתה
הולכת ומתמעטת מראם עלה ועד ראם האומים ועל אותו היחס מן הטעם שהיתה
ועד היות הירח בראם גדי ולא ההיה שם כליה המעגל כמו שהתבאר : ומה
יתחייב מבמ' שמראם קרען עד קוף אם היה הערחב לפו' יוקיף כליה
המעגל על האורך הסמי כי אז הקשה משאחור היולאה ממע' הירח ומגעת עד
מקו' שקיעה הסמם היא יותר קטנה ביחס אל עגולה מהקשה הכבחים לה היולאה
ממרכז הירח ומגעת עד העגולה המבדלה שקיעה הסמם ביחס אל עגולה מלר
שהירח הוא אז בגיע לפוני מערבי והעגולה היולאה מקבוי אחור ומוכרה על
מעלה הירח שאותו הגיע הוא מחרבי לקשה היולאה מקבוי השלם ומגעת עד
מעלה הירח וקודם שיגיע הירח לאותה העגולה הוא לומר העגולה המבדלה
מקום שקיעה הסמם הגיע אליה מעלתה . ואם היה המרחב דרו' כבר כליה
המעגל מן האורך הב' כי אז הדבר בהפך וכמו שיתבאר בכלל לומר שהגיע עם
שביאתו עד הכה ומה שילא הוא מדה אורך הקשה שבין מרכז הירח לעגולה
המבדלה מקום שקיעה הסמם הכבחים לקשה האחור שבין מעלת הירח למקום
שקיעה הסמם כשכחן לכל עגולה שיש מעלה כבדולה כקשה . והאורך הזה
הוא שקרא הרמ"ם אורך שלמי והכה לה הרמ"ם שהחבב והחבונן בראב הירח הזה
אם הוא לפו' או דרומי ולא רלה מיקפיקך מה שידעת מה ברוחב הא' לפי שכבר
יהכן שיהיה הרחב הא' לפוני והרחב הב' דרומי כשיהיה הרחב הא' לפאם לשון
פחות משיעור מרלה הרחב :

והדרך הקלר היא שהבבר אז הרחב הא' משיעור המרלה והכמאר יהיה רחב הב'
לפאם דרום . אבל כשהרחב הירח הא' דרומי אין לריך עוד להתבונן
ברחב הב' כי אי איפשר שיהיה הראשון דרומי והשני לפוני וכבר הוכל להבין
בנקל מזה שהאחאר שכאלה יהיה שם כליה מעגל אין מקום לאורך השלישי והוא
מה שאמר הרב רביעו מעם ודע שאם לא היה שם כליה מעגל וכו' אלא שבאר
לקרות אז האורך הב' בשם אורך ג' היה לריך לקרא האורך הראשון אורך ג' ולא
ילדק שם זה כשיהיה לו אז ד' ג' ומפני כליה המעגל ועל כן הולרך לשם בכאן
שם כולל ולקרות האורך הב' אורך ג' כשלא יהיה שם כליה המעגל והכה יקרא
בהאלב הבטון האורך הבא אחריו אורך ד' . והשמיה בעבור שגם כשאין שם
כליה מעגל ראוי שיקרא האורך הב' אורך שלישי על כל פנים לפי שמדה אלה
האחרים המתחלפים שם חלקים מתחלפים מהגלגל כל אחד כבתו בבחינה שמה

ו' ומו' ומל"אחרוני מעכבים ומקודמים לם המיד כי מיקי הדבר המנוקם בכל אלו
המקבוטה הוא מדם אחרך הקבה שהמקבה מעמים היום בין מקיעה הטעם
לבקיעה הירה וכדי לדעה זה אמר לריבי' המלם לדעה המרחק בין ב' המאורות
ממעלה המאור כפי מקומם המיתי ולהיותו הדבר לדעה המרחק בין ב' המאורות
אחרך רחמון ואמרו הכמים ז"ל לריבי' אמו לדעה המרחק בין המאורות ממעמו'
המאור כפי מקומם הכרחה והכם המלם המרחק מהרחמון ולא
מוכל לדעתו אם לא הדע המלה המרחק כפי המקום המיתי' ועל כן קרחמו
המלק מהגבול המגביל המרחק הכרחה אחרך בפי' המגבלה המגביל המרחק בין מרכז הירה אל המגבולה המגביל המרחק בין מרכז הירה אל המגבולה המגביל המרחק בין מרכז הירה אל המגבול

הפרק אלא יהיה האורך הא' יתר על כ"ד מעלה לא ליפסד אלא ירחה ואלא יהי' האורך הא' מעגל' מעלה עד כ"ד מעל' נמצ' המכר תלעיך לדרום ולחקר' בחסבונות הרחיה, והלא מתוך דבריו נקלו הרא' ירא' בביאור שאלא יהי' האורך הא' יתר על כ"ל מעלה כ"ב דקיס לא ליפסד אלא ירא' כנזכר . ודיעת לך המקום שהזכרתי הוא המלב שלריך שיהי' קצת האורך הא' יום' אלרך מבכל שאר המקומו' מהו' מ' הכוכרים הוא מבואר לעמשם . ודרך כלל ובקולר הוא כי באותו המלב כליחת המעגל הוא לגרוע והוא היותר גדול מבכל שאר המקומות שהוא ב' חומשי ריחב הב' . גם בשביל הסקיעות לריך לגרוע שליש האורך הג' והוא הסיעור היותר גדול : גם מכת בוצה המדיכ' הוא לגרוע והוא בחכלית מרחבו שהו' הסיעור היותר גדול אם כן קצה הקוסיא הנזכר . ואם באתי לחשוב ולומ' כי שמע ח"ו לא דקדק הרב בדבריו ירא אלי שמא יקרפני בהבל פיו ורחיתי לחכם כה"ר אברהם זכות ז"ל שנעכם על שחשב על הרב כך בפי' מקפרו . ח"ל שם והבדרים שכתב הרמב"ם ז"ל לאקליס ירום' הם אל' תחבונן באורך הז' הא' אם ילא לך מס' עד ע"ו מעלות וכל שכן יותר או ליפסר שירא' הירח ואם פחות מע' אין לה אור מהשמש שיהי' אפסר לה שירא' . ואם יותר מע"ו מעל' אז איכ לריך חבונן כי בודאי ירא' וכל זה אם הי' הירח מתחלת גדי עד קוף תחומי' בעבור שאלו שמ' שוקעים במחיות בכל אקליס . הכי' זה הבדר הא' שכתן הרב ותתימ' עליו מרוב זריזותו ובקיאותו בזאת החכמה איך כתן זה הבדר עד ע"ו מעלה כי בודאי הבדר הוא כפי הדרכים שהוא כתן לראות הירח עד י"ג מעלות ולא יותר ולפי' הכרא' לי שהוא טעה בז' כשבנ' לפני הסליע כשחשב כי החלופים שיביאו בחחכים הם עלאם יבאו בעל' . רולי לומר החלופים שהם מלבד המלעדים ואינו כן כי אם הרחב דרומי בחחכים חמש מעלות אז יבא בחבון לגרוע מהאורך חמש מעל' ועשרים דקיס . ב' מעלות בעבור כליחת המעגל וג' מעלות ועשרים דקיס בעבור האפק ועוד דקי חלוף הבע' שיהי' הכל בקרוב שש מעלות ובעל' לא יהי' אלא מעל' א' כ"ב דקיס לגרוע וכן בכל המז' שהם מגדי עד קרטן לא יבא לגרוע על הרוב מהאורך יותר מג' מעלות וב' דקי חלוף הזבע' שיביע הכל לד' מעלות ולא יותר ואם כן הבדר הוא ג' מעלות ולא יותר אבל הבדרים האחרונים הם בחיים כסדר וכסור ואלי הם אם יהי' מקום הירח מתחלת קרטן עד קוף קצת שאלו המעלות ש קיים במהירות אז בדרי רחיית הירח מעשר' מעלות עד כ"ד מעלות ואם הי' פחות מעשר' לא יראה ואם יותר מכ"ד אז איכ לריך חבונן כי בודאי יראה עד כאן לשונו . והכך המעיין יראה מחכם הזה עם היותו בדול בדורו בחכמי הזאת איך נלכד ברצת הסכלות וקולר החדכ' בדברי הרב שהוא הקש' כשבנד הרב בבדרים שכתן בזמ' שהם מתחלת גדי עד קוף תחומים ולא הקש' כשבנדו בבדרים שכתן בזמ' שהם מראש קרטן עד קוף קצת תרבע' אמר עליהם שהם בחיים כסדר וכסורה . וכבר ביארתי למעלה והראיתי בחוש שהקוסיא היא גם כן כשבנד מה שכתב בבדרים האחרונים ויותר חזקה שהרי בבדרים הראשונים לא הוקיף כי אם מעלה אחת ובבדרים האחרוני' הוקיף ב' מעלות לא' דקיס . ויכול הייתי לבקש מלשונו ז"ל קצת שבנתו והמקום שבו נכתבך שכלו כאשר הוא עשי' על הרב ז"ל . אבל איכ רולי כי לעניות דעתי בודאי לא קרה לו זה אלא לעונש מה שכתב הרב שטעה או שבנב והשחדל לבקש קצת טעותו או שבנתו . וקר' לו בז' מה שאמר ז"ל כל המתיחר חכמתו נעלה ממנו וכו' ואין לך יותרת בדול' מלחשוב על הרב חועה . ולא לבד במקום הזה בעל' חכמתו כי גם במקו' אחר בפרק ההו' מלאתיו שכלכל בדבר שהתחילים בחכמי לא יחפשו בו חה לשונו שם . וכן לזה הצת עלמה תקח אלוף הרחב וחבנרע אותו מרחב הירח הא' אם היה לפוכי חו אוקיפהו עליו אם היה דרומי אם היה רחב המדינה מכ"ד מעלות ומע' ובו' ע"כ . הבע לא המעיין איך הוא אמת מה שאמרתי שבעלה כל חכמת החכם הזה לשונם מה שכתב על הרב כי בכאן נכשל בדבר מבואר מאד והו' שכתב שזה הדין שבאר ברוחב הב' יובן אם היה רחב המדינה מכ"ד מעלות ומעלה זה שקר מפורסם והבבול הכוכן הו' אם רחב היתרכ' מכ"ח מעלות ול"ב אלקיס ומעלה בקרוב כי זהו הבולה מבעייתם ראש קרטן ומרחב הירח . אבל אם הוא פחות מזה במשל ברחב המדיכ' כ"ה מעלות אם רחב הירח הא' לפו' והוא ב' מעלו' וכל שכן יותר לרי' להוקיף אלוף המרא' על הרחב הא' והעול' משכיהם הוא הרחב הב' והקבה מבואחת במ' שכתבתי למעל' ומדברי הרב בכאן אין להביא ראיה לדבריו כי סרב דבר בכאן ברוחב שהוא מכ"ע עד ל"ה ולכל המקומות שהם בתוך אלו הבבולים הירח לפוכי לעולם . אבל מכ"ד ולמעלה שכתב שקר מפורסם . הרי שאין לחשוד על הרב חיו שלא דקדק בדבריו . וגם אין זה מהדברים שראוי להכיחם בלריך עיון מכל וכל אבל ראוי להשתדל בביאורו כיון שזאת היא קוסיא בדברי הרב ומיכה ובזה . והכרא' לעניות דעתי הוא כי הרב עלמו פתח לנו פתח בלשונו להכנס בו להבין כוכתו . ומקום הפתח הוא במ' שדקדק בשכתן בבול לאורך הא' שאמר אם ילא לך ע' מעלות וכו' אבל בודאי שאי אפשר שירא' הירח בכל ארץ ישראל וכו' ואם יהי' האורך הא' יתר על ע"ו מעלו' בודאי שהירח יראה בכל ארץ ישראל וכבה בעלמו למעה במ' שמראש קרטן עד קוף קצת הוקיף חיבות בכל ארץ ישראל הן בבבול הא' הן בבבול האחרון גם כשהזכיר שיעור קצת הראי' דקדק ככה שאמר חה לשונו ידע שאם תהיה קצת הראי' הע' מעלות וכו' . אי אפשר שירא' בכל ארץ ישראל ואם תה' קצת הראי' יתר על י"ד מעלות אי אפשר שלא יראי' ביה' גלי לכל ארץ ישראל עד כאן . ולא כן עשי' הרב למע' כשערך קצת הראיה אל האורך שראתו' כי לא הזכיר בשום אחד מהם לשון זה והוא בכל ארץ ישראל אלא ודאי יראי' לבד . וכוכתו בכל זה היא כשהאורך הא' הוא בשיעור שאמר בראשונה הרי הוא יראה בכל המקומות שבארץ ישראל הן בהרים הן בעמקים ובגאיות . אמנם כשאינו באותו השיעור ודאי יראה : אבל לא בכל ארץ ישראל . ואבאר יותר זה בשם שכתב הרב פרק י"ח . חה לשונו דבר ידוע ובבור שאם יוליא לך החשבון שהירח יראה בלילה ונומר עיין כל לשונו עם עד ואם היה בימות הבשמים או בעקום בנוח ביותר ודאי יראה אם לא יהיו שם עבים המבדילים מ"כ . ולכן כשבא הרב לבאר בבול האורך הא' אחי ליפסד בדמותו שלא יראי' הירח הוקיף בשיעורו וכתן בו בבול שיוכל להראות בכל מקום שיהי' מארץ ישראל ואז אין לורך לב"ד לשום חשבון ולא רלי להשבון על קלו המלולם עד קן קצת הראייה המלולם לפי שבא אז ב"ד לריכין לחשבונות הרא' כדי לידע מחוכם אם העדים מדי שקר כי הוא אפשר קרוב כבון שלא היו עומדים בראש הר בנוח וחלול . ומפני זה לריך לדעת מתי יעמדו בד' לחקור מהעדים אם היו בראש ההר בעת הרא'' ומתי יהיו חוקשין שמא עדי שקר הם באמרם שהיו עומדים בעמק . ועל כן הרמיק הר"ם בבול האורך הראשון בראש בדי מעלה ל' שמה וחמשים חלקים ובראש מאחיים ב' מעלות שמונה ושלשים חלקים ואז' שאם יהיה האורך הראשון יתר על ע"ו מעלות בראש בדי ל"ל שלא יבא' ובנקל נאמין לעדים שראו אם הירח גם אם היו בגיא בדול' מאד אבל מאלי הבבולים נלעיך לחקור בחשבונות הרא'' ולדרום מהעדי' מקום שבאם בעת הרא'' ואם כמלא קצת הראיה והאורך הראשון מלולמים עם שני קליהם ויאמרו שהיו בגיא ובפרע בימות החמי' ראוי לדון שעדי שקר הם ואם כמלא הקלים עודפים על מדת' בלמלוס אבל אינם מגיעי' לקן הבבור שירא' בעמקים ובגאיות כדע אם הם עדי שקר כפי יחס מקום שבמ' אל יחס הרחי' הבבוחי' וכפי זה בלעיך להרבות עליהם בחקירות ובדיקות עד שבדע אמתת הדבר . מפני שהירח יראה בראש בדי יותר מהר מבראש מאחי' כשיהיו הקלים שוים בב' המקומות לזכות האויר בהיות השמש שם יותר מבהיותו בראש מאחים . הוקיף ש"ם בראש מאחים בעבור העמקים והגאיות יותר ממה שהוקיף בראש בדי ואולם מי הגיד לו אלה הסיעורי' בבהי ההרים ועמקי הגאיות הגאיות שמלא בראה ספר מספרי הקדמונים בוצה ההרים היותר בבוהים שבארץ ישראל . וכן עומק הגאיות והעריך לא אם אל זכות האויר בראש בדי יותר מבראש מאחים ואולם ומשם אלו הבבולים וכל זה על פי מה שכתב בתחלת פי"ל שים לו בעקרים אלו קבלות מפי חכמים ורחיות שלא ככתבו בספרים הידועים לכל . אלה הדברי' האחרוני' הכני אומ' אותם מאוינד הדעת . אמנם כלל כוחת הלשון ויסוד הקוסיא הנזכר כראה לעניות דעתי אמתי וכוון והרב בעלמו פתח לנו להכנס בו באותו הלשון שהיקיף ואמר בכל ארץ ישר' כנזכר ועתה ראינו כי הפתח הוא בבול יתר מאד במה שסמך לאותו הלשון ואין אתה לריך לחשבון אחר כלומר כי באורך קצת הרא' זה אין לריך לבד שום חשבון אחר אמנם בפחות מה עם היות אפש' שירא' הכך לריך לחשבונו הרא' כדי לחקור מתוכם העדים כאשר הסכים ביאור כל זה הרב בעלמו פי"ח :

קמה **דרך** ישרה אראכה ולקרי ולקי דרך הקדם יקרא לה . לדעת מתי יראה הירח החדש בתחלת כל חדש בירושלם עיר הקדש תוב"ב ובבולותיה בבולות הארץ הקדוש. סביב . ובשם כל המקומות שראבש בלד לפון מקוף כ"ע מעלות עד קוף ל"ה ואראכם מהלה המערב מקוף ס"ב מעלות עד קוף ס"ע ב"פ

דרכו של הרב רבינו משה בר מיימון ז"ל :

להיות ראיית הירח החדש חלוי בשיעור ראיקו מן השמש ובשיעור זמן האחרו

בשקיע אחר השמש אם כן לריך לדעת מקום שביאם האמיתי במ' גם

רוחב הירח מהשמש אשר לידיעת מקומם האמיתי במ' לריך לדעת ראשונה מקומם האמלעי במ' ולדעת התיקון הראוי לאותה המעל' שהם בה כפי האמלע ולהוקיף התיקון על האמלע או לגרעו ממנו והוא הוא המקום האמיתי כאשר

נתבאר כל זה בספרים המחוברים בזאת החכמה :

אמנם ידיעת מקום השמש האמלעי במ' הוא דבר בקל מאד בלוח שקדמתי

לזה והוא הראשון הוא מאלו הלוחות כי שם בקדר מהלך השמש

האמלעי מיום א' עד מאה אלף ימים ואם כן תדע כמה ימים שלימים יש מיום העיקר שיקד הר"ר בחי"ל עד תחלת היום שאתה רולי לדעת אם ירא' בו הירח או לא ותקח הכמלא כחוב כנגדם ותוקיף עליו מקו' השמש האמלעי בעיקר שכתב הרב ז"ל ותקבץ הכל והוא הוא המקום האמלעי לשמש באותו העת שאתה מבקש : גם ידיעת התקון לאותה המעל' שהשמש בה הוא בקל מאד על ידי שבדע מקום בוד' השמש ובדע אותו ע"י הלוח המיוחד לזה והוא הלוח הב' ואלו הלוחות שבעשה כפי האמור בלוח אמלע השמש אח"כ בגרע הבוד' מהאמלע ואם לא יספיק הוקיף שם מעלה על האמלע ובמעלו' הנשאלו' ככבם בלוח הג' ואלו הלוחות בימין הלוח והכמלא כחוב כנגדם הוא הר' התיקון הראוי לאותה המעל' ויוסיף אותו על מקום האמלע או בגרע אותם ממנו כפי אשר אמלא כחוב בעליון הלוח כנגד המעל' שבבבת בשם והיולא אחר התוקפת או הגרעון הוא הוא מקום השמש האמיתי . ואם לא מלאת המעלה שחבקש במעלות הכתובות בימין הלוח אחפש באות אי זה ב' מספרים ממעלות הלוח אמלא המעל' שחבקש היותר קרובים ועשה ערכים בין שביהם ומהם אתה התיקון הראוי למעל' שחבקש והוסף אותו על האמלע שהיה לך או גרע אותו ממנו כאשר כתבתי והוא הוא המקום האמיתי לשמש לעת בקשתך : גם לידיעת מקום הירח האמיתי במזלות אדע אחלה מקומו האמלעי והוא מקום מרכז בלגל הקפתו הה אדע אותו בנקל מאד על ידי הלוח המיוחד לזה והוא הלוח הד' מאלו הלוחות כדרך שעשית באמלע השמש ולפי שזה הלוח בנוי ומיוסד על הימים הסוים והאמת היא שים קך ימים בשני ים בהם יותר זמן ומבשך כמוהו מימים סוים ויש לך ימים אחרים בשני שים בהם זמן פחות ומבשך כמוהו מימים סוים אשר לפי זה פעמים יהי' אמלע הירח היולא ומהלוח פחות מהראוי כפי האמת ופעמים יהי' יותר כאשר כתבתי כל זה ועתה בשפרי החכמ' האמת לכן לריך תיקון אמלע הירח ותיקונו יהי' על פי הלוח המיוחד לזה והוא הלוח הו' מאלו הלוחות שהרא' מקום השמש האמיתי באותה עזל הי' ותוקיף הכמלא כחוב כנגדו על אמלע הירח שהיא לך או תגרע אותו ממנו כאשר תמלא כחוב

בנוח

בגוף והיולא הוא מקום אמצע הירח לעת הראיה שהוא שליש שעה אחר מקיעת שחרית ביום שחבקה · ולא חשבו לזה התיקון באמצע השמש למישוב מהלכו שעל הרוב יהיו ג׳ דקי מעלה בקרוב ומחלוף לתוספת על האמצע או לגרעון ממנו · גם לא חשבו לזה התיקון באמצע המקבל עם היות מהלכו שוה לאמצע הירח בקרוב לפי שהעולה מתיקון אמצע המקבל שהוא ל׳ דקים על הרוב להוספה או לגרעון ולא יגיע בערך המזל לג׳ דקים על הרוב כאשר תראה זה מבואר בלוח מכת מקבול הירח ולמישובו לא כתוב אליו כי אינו מזיק בראיה או אולי הרב הגלים אלו אחבוקים ממקום אחר :

ולדעת תיקון הראוי למעלה אמצע הירח שבירינו צריך לחשובה לדעת מקום הירח בגבול מהלך אמצע המקבול ותדע אותו בנקל על ידי הלוח המיוחד לזה והוא הלוח המשמש מעלי הלוחות כדרך שעשית באמצע השמש · ולפי זה הלוח הוא בכוי ומיוחד על מעלי המקבול מים מרוס בגבול הקפת הירח המורה עליו הקו היולא מכקודה אחרת שאינה נקודת מרכז המזל אלא לרוקם מעבה ברחוק מרכז הגבול היולא מרכז הירח ממרכז המזל ולהבדל אלו שהוא יולא ונוגע במרכז ההקפה עד רוחו כאשר נתבאר בספרי החכמה ואנו נריכין לדעת מעלות המקבול כפי מרכז המזל רולה לומר כמה מעלות הירח מרחוק מרוס בגבול הקפתו המורה עליו הקו היולא ממרכז המזל ונוגע במרכז ההקפה עד רוחו ג״כ אשר בזה נתבאר מתוקן לעולם בעשות הרחיים אין זה תלוי בדרוש פעם לחוסיף פעם לגרוע לכן צריך תיקון ודתיקון נדע אותו כשנגדע אמצע השמש אמצע הירח שכבר ידענוהו וכבול אותו המרחק · ואם המרחק הכבול יהיה ד׳ מעלות לא נערה לחשב אם יולאה הירח או לא כי בודאי לא יולאה ואם יהיה מותר מ״ב מעלות בודאי יולאה ואם יהיה המרחק הכבול מה׳ מעלות עד ס״ב מעלות בכגון באותה האמצע בלוח ז׳ מאלו הלוחות ובלא הלוחות המעלות הכתובות שם ומוסיפים לעולם בשעת הראיה על אמצע המקבול שבירינו והעולה שם מעלות המקבול הכבול בכגון באותם המעלות בלוח מ׳ מאלו הלוחות ביתיון הלוח מהאמצע כתוב כנגדם היא התיקון הראוי לאמצע אמצע הירח שבירינו ונוסיף אותו על מקום האמצע או נגרע אותו ממנו כפי אשר תמצא כתוב בעליון הלוח נגד המעלות שבכבכת בהם ואם לא מצאת התעלה שחבקה במעלות הכתובות בימין הלוח תעשה ערכיון כדרך שעשית בתיקון מקום השמש והיולא אחר התוספת או הגרעון הוא מקום הירח האמיתי ·

ולדעת רוחב הירח והשמש לריך שתדע לאחר מקו׳ ר״מ הירח אם לידיעתו לריך לדעת מקומם מקומו האמצעי וזה תדע אותו בקלות מאד על ידי הלוח המיוחד לזה והוא הלוח הזה מי׳ מאלו הלוחות שבעשה כדרך שעשיתו באמצע השמש והמעבלה היולאת היא מקום ר״מ האמצעי נגדע אמצע זה תשים מעבלה וזכשאר הוא מקום הראש אחר העת וכנגדו הוא מקום זנב התנין · אחר כך ראה מקום הירח האמיתי אם הוא עם הראש או עם הזנב הזכב בעליון לא ותכה מ׳ תדע שאין הירח נוטה לא לכפון השמש ולא לדרומה : ואם לא נמצא מקום הירח האמיתי עם הראש ולא עם הזנב אז בודאי הירח נוטה בלפון השמש או לדרומה ונדעת כאי זה לד הוא נוטה וכמה מעלות או דקים הוא נוטה בעשה כמה נגדע עקום הראש שבירינו מהמקום הירח האמיתי והמעלות הכשלחות בכגון אלו מתת מקבול רוחב הירח והוא לוח העשירי ביתיון הלוח חו בשתילו במקום שבמלא המעבלה שבנקש והמעלית ודקים שבמלא כנגד אותו׳ המעלות הם רוחב הירח ובעייתו מהשמש ונדע אם שבעייה לפוני אן דרומי כפי אשר בא מלא כתוב בעליון הלוח כנגד המעבלה שבירינו ואם לא מלא המעבלה שבירינו לא ביתיון הלוח ולא בשמאלו בעשה ערכיון כדרך שעשיתו בתיקון מקום השמש :

ולהקל בל המתבאר אלים מבל לבל הזכר ואומר הרי שלינו לדעת מקום האמיתות האמיתי בזמ׳ ורוחב הירח ורוחב והשמש בתחלת ליל ג׳ שיומו לאחון לאודם ביום משבת רפ״ג לאלף האמיתי שהיא ראשונה למחזור רע״ד ושלת תהיה שנת העיקר בזמנינו זה לידע מתוך זה אם יראה אז הירח לא · משלים על הימים השלמים שעברו אחר העיקר שבם הרב זכרוני לברכה עד היום הזה ומלאתי שהם הקי״ו אלף ומתמה ימים בכנסתי בלוח הראשון שהוא לוח מהלך אמצע המתה נגד המלה רלף יום ונגד העשרים אלף ונגד הוי אלף ונגד המעשה יום וכתבתי הכל ועוד הוספתי עליו העיקר של הרב והוא ז״ג לג׳ וקבלתי הכל מין עם מ״ו ועלה הכל אחר השלכת כל ש״ם מעלות שבמשבון ג׳ לג״ב י״ב נמלא מקום אמצע השמש בעיקר המלא בג׳ מעלות לג״ב אלקים י״ב שניות ומזל עלה מיתון ג׳ ל״ב י״ב נאחי לדעת מקום נוכה השמש לעת הנץ על ידי הלוח הנני והוא לוח מהלך נוכה המתה ובעשיתי בו בדרך אמצע הירח אמצע אמצע השמש · ועוד הוספתי עליו העיקר של הרב והוא הוספה מהז׳ וקבלתי הכל מין עם מיתון ועלה לג״ב ש״ט נמלא מקום נוכה המתה לעיקר הנכי בשתי מעלות תשעה שניים ומזל מרכן מיתון ל״ב ש״ט לריתי לדעת מקום השמש האמיתי וכשבאתי לגרוע הנוכה מהאמצע לא יכולתי הוספתי עליו ש״ם מעלות עלה בכל האמצע שבא״ב ל״ב נראעתי ממנו הנוכה הנזכר שהוא ל״ב ש״ט כשאר רע״ד מעלות ל״ב אלקים ד׳ שניות ונכנסתי ברע״ב מעלות בלוח אמצע המקבול הנני שהוא אלים הם הנני כי בבר אמר הרב שבשחלקים הם יותר משלשים עשרה אותם בחשבון בלתו הם מעלה אחת וכשהם פחות משלשים לא נחוש אליהם ולא מלאתי אותו המספר בלוח אבל בכל בין ר״ב לר״ע והחלוף באותם העשר מעלות שני דקים לגד אשר לפי זה לגי מעלות יבא שמנים בדקים שהוא ל״ד שניים והיה ראוי לגרעם מאחר ל״ט שהוא כתוב נגד ר״ב אבל לפי שהוא דבר מועט לא חשבתי ותפסתי מ׳ ל״ב שכתוב נגד ע״ר בקשתי בעליון הלוח נגד המקום שמלאתי מספר מני׳ האמצע ומלאתי שכתוב הוסף הוספתי אותו התיקון על האמצע יבא אם כן מקום השמש האמיתי לעת הנץ שהוא בחמש מעלות ומזל אלה שניים ובלבים אלקים י״ב שניות שיתון ה׳ ל״ב י״ב ל״ל מ״ם נאחי לבקור על מקום הירח האמצעי וכבכתבי בלוח הנ׳ שהוא לוח מהלך אמצע הירח ועשיתי בו בדרך הנזי בלוח אמצע השמש ועוד הוספתי עליו העיקר של הרב והוא הוספה מהז׳ וקבלתי הכל מין עם מיתון ונשאר אחר השלכת כל ש״ם מעלות ומזל שבשבון ל״ז לא״ל ל״ב י״ב והוא אמצע המקבול לעת הזכר לריתי לגרוע אמצע הנני שהוא הירח לא כי לתקן המקבול ולא״ל לפי שאמצע הנני הוא יותר מאמצע הירח ולא כן ידענו בודאי שלילה הירח ביום הזכר על פי מה שכתב הרב שבשהמרבק הכבול הוא פחות מחצבה מעלה בודאי לא יולאה הירח וכל בכן נכון שאין שום מרחק כלל ולכן לא נצרך לדעת רוחב הירח והשמש, ועם כל זה עוד בקשתי לדעת גם כן מקום ר״ת מאמצעי לעת הזכר להיות עשיתי אותו עיקר בזמנינו זה הזכר · וכבכתבי בלוח הנ׳ שהוא לוח מהלך ר״ת הירח ועשיתי בו כדרך הזכר בלוח אמצע השמש ועוד הוספתי עליו הנ׳ ל׳ של הרב שהוא ר״ם ל״ז וקבלתי הכל מין עם מיתון ונשאר אחר השלכת כל ש״ם מעלות שבשבון ר״ג ל״ב כ״ב ושהוא אמצע ר״ם הירח לעת העיקר בזמנינו זה · ועשה אחר לריתו לדעת מתי יראה הירח הנדם בל אדי אייר שהשבון הזכר והנה הוספתי בל העיקר הזכר ל״ם יום שלמים כי בשבות מזה לא יראה בודאי כאשר יראה ואנו נבדה בלמוד הזכר ומנה לא יראה בודאי אם לא יראה הירח בלילה אחר מחצלת יום בד לאחרון או ג׳ לאחרי מן האבור׳ בדברי שהגלרכתי לשבוקים ל״ח יום על העיקר כי לא הרב ביום העיקר יהיה יום ראשון הירח כדי לשבוקים אחר כך כ״ם יום ולאחרון אם יראה בשבוקים אז לא כי היא עת הספוק לאחר שהגלר בהלכותיו · וכבכתבי בלוח הנ׳ נגד יום ונגד יום מ׳ וכתבתי שמלאת כנגדם ועוד הוספתי עליו העיקר של מעלה ג׳ ל״ב י״ב ועלה הכל ל״ד ה׳ ל״ח ושהוא מקום אמצע לאחר הזכר שהוא מחלת ליל ש״ם שיומו ג׳ לחדש מייר מעבה הזכר ומקום בוכה הנני׳ אז ל״ב ס׳ ״״ד הוספתי ש״ם מעלה על האמצע ובדעתי מבוכה מהכל בשאר ס״ב ה ״״ו בבכתבי בלוח הנ׳ כ״ב מעלות ולא מלאתי אותו המספר שבשבון בקרוב אם כן התיקון לש״ב מעי׳ הוא ה׳ ל״ם הוספתי אותו התיקון על מקום השמש האמיתי . נאחי לבקור על מקום הירח האמצעי על פי לוח ד׳ עם הוספת העיקר הנזכר ומלאתי שהוא ל״ח ל״ח ל״ב הוספתי עליו ש״ו מלקים עפני מלוף הימים כמפורש בלוח ו׳ עלה הכל ל״ח ל״ב ל״ג ושהוא מקום הירח האמצעי אז נאחי לדעת האמצעי המקבול על פי לוח ה׳ עם הוספת העיקר הנזכר ומלאתי שהוא ק״ז מעלות ל״ב ל״ב ל״ג ל״ח ל״ב כפלתי אותם המרחק עלה ל״ה ל״ו ל״ד וכבכתבי בלוח סעלות בלוח ז׳ מלאתי בכנגדם ה׳ מעי׳ הוספתי אותם על אמצע המקבול עלה הכל ק״ז ל״ב ה׳ וכבכתבי בלוח אמ׳ שהוא מנת המקבול הירח ק״ז מעלה ולא מלאתי אותו המספר שם אבל בפל בין ק׳ לק״ו והחיבור באותם הי׳ מעלות הוא מ׳ דקים לגרוע דק מ׳ לכל מעלה בקרוב אם כן התיקון לש״ב הוא ה׳ מעלות דק מ׳ נרעתי אותו התיקון ממקום הירח האמצעי כי כן כתוב בעליון הלוח כאשר מ״ו מעלות וש״ב מלקים ומ״ג ומלאתי והוא מקום הירח האמיתי אז נאחי לבקור על רוחב הירח ובעייתו והשמש בקשתי לאחוזה מקום ר״ת האמצעי ע״י לוח ה׳ עם הוספת הענין הנזכר ומלאתי שהוא ר״ד לוח ה׳ כ״ד כ״ג נרעתי אז ש״ם מעלות כאשר ה׳ ז׳ והוא מקום הראש · נרעתי אז ממקום הירח האמיתי אחר הוספת ש״ם מעלה כאמ׳ ס״ל מעלה ה״ז מלקים ל״ו שניים בבכתבי בלוח עשירי שהיא לוח מהלך רוחב הירח בס״ב מעלות ומלאתיו בין ס׳ לנ׳ והחלוף באותם הי׳ מעלות כ״ב דקים בתוספת לבל מעלה ג׳ מלקים בקרוב אם כן ברוחב הירח מהשמש בעת הזכר הוא ד׳ מעלות כ״ד מלקים והוא לפוני כי כן כתוב בעליון הלוח · ברק מני אחר שידעת מקום השמש והירח האמיתי אמזל גם רוחב הירח מהשמש ואם הוא לפוני אן דרומי מקום השמש ודרומי אם הוא הירח האמיתי ומקום הירח האמיתי והשמש הוא הקרוב אחרי לאחון ואם יהיה זה המרחק הראשון ר׳ מעלות בשבה אז תדע בודאי שהירח יראה בכל ארץ ישראל ואין לחתה לריך לדרום ולחקור בחשבונות הראיה אם יראה אז לא יראה הר״מ בשהיה מקום הירח האמיתי מחמלה אזל נדי אר מוף אם יהיה המרחק המחד יתר על ט״ו מעלות תדע בודאי שהירח יראה בכל ארץ ישראל ואי׳ אתה לריך חשבו׳ אחר ואם יהיה המרחק הראשון מ״ט מעלות ועד ט״ו מלקי

שאלות ותשובות רבי לוי אבן חביב

ליפם הקפם הפמים אל עגולמה בתופן מלא יוכלו לפני פמי הקפמות המלא להגיע אל העגולה המגבלת מקיפת המעלה הנזכר בזמן אחד ופיעור המלוק פים בין אלו הב׳ קפמות כפי יפם עגולותיהם הוא מעה פים בחזל וה מעמלת הירה עד מעלה אחרת בחזלות הכרחמות ע״י עגול אחר יולא מקבני העולם ועובר על מלכז גוף הירה עד החזלות כי זהו מה שלבי׳ להוסיף על המוכך הבני לו לגרעו מעמו והמלוף הזה הוא מקבל הרב כליזת מעגל ופיקוהו הוא על פי לוח י״ב בזה המופן מבדב מקום הירה בפי זה חזל ובפי זו מעלה הי׳ ונקח המעלה כנגדו בלוח ומוסיף לותו על המוכך הבני לו נגרב לותו מעמו כפי אחר המלא כחוב בם והעולה אחר המוסיפת לו הגרע ן הוא המקבל אוכך בליבי ככבן בו בלוח י״ד כפי אחר עציבו לעמלה ה׳ולא הם מקיפות המעלות בבין הבני׳ והירה ובדין אין זה קבם הרלאיה כי עוד לריך המיקון הבני׳ הנזכי׳ ובמחמ הילא כי הקבם הנזכר בידעמו מקיפותיה הילא הקבם הרלאמזה בין בני עגולים יולאי׳ מקבני המולם הלמי׳ ועבר על מרכז גוף הירה עד המזלות והאחר עובר על מעלת הבני׳ הבוקבת כחכר ונלוקיים הגוחים בעמי׳ רבות יגיעו מרכז הירה לעיגול העובר על מעלת הבני׳ הבוקבת ובדיין לא יבקב גוף הירה עלמו והוא כבריחבו לבוני ובעמי׳ רבות אחרות מיקב :וף הירה קודם מיגיע לאותו העיגול ואו׳ כבריחבו דרומי ולכן קרא הרב לזה המילוף מבת גובה המדיני ומיקוהו הוא מבקת בני בליבי הרבב לעולם ומוסיף אותם על המוכך הבי׳ הבי׳ רחב הירה לפוני לו בגרע אותם אם רחב הירה דרומי והעולה אחר המוסיפת לו בגרעון הוא הכ׳לא קבם הרלאיה . אלו הם דברי הרב רבינו מבה בר מיימון זכרונו לברכה ואם לא היה רחב לאחון לירה לא בחבאר בדברי הרב מה דיבו בפירוש ולמעיות דמעי׳ ברלה אלבוחו ז״ל אלא נקח דבר בעבור הרחב הבני׳ והאוכך הבי׳ בעבוחו הוא קבם הרלאיה גם אם היה רחב לאחון לירה ו״י מילוף המרלה מהרחב לא בחבאר לו אחם אם בהיה רחבו הרלאחון לפוני והבני׳ דרומי לא בחבאר גם כן בפירוש ב׳בדרי הרב עם הדרן בכל אחר מאלו המלוקות והבני׳ אלבוחו זכרונו לברכה בגם באלו לא בחוב לקבם דבר לא לחוים ולא לגרעון והאוכך הבי׳ בעבוחו יקבל קבם הרלאיה לזה דבחי׳ לוחם אלבני׳ הרב ז״ל

מהלך אמצע	מהלכה בעמדות ימים	מהלכה בחלקים	מהלכה בעמדות ימים	מהלכה בחלקים	מהלכה בעמדות ימים
ח ס נע ח	י ע כח כב	ק לח לב כב	חלף רקח לם כ	יי ח׳ קלו כח כ	
כ ח נח יז	כ יט מב מו	ר קלז ז מו	כ״ח׳ קמח יז מ	כי ח׳ הנב נו מ	
ג כ נז כה	ל כע לד י	ש רלה מח לע	כ״ח׳ עו נו ל	ל ח׳ מע כה ס	
ד ג נו לב	מ לע כה לב	ם לד עו לב	ד״ח׳ מעב לה כ	עי ח׳ קמה כב כ	
ס ד נה מח	כ מע יו נו	חק קלב מעב כס	מ״ח׳ רמח יד ו	כי ח׳ מכב כח מ	
ו ה מד כ	ס נע ח כ	מר רלא כב יח	ו״ח׳ קכב נב ס	מי ח׳ לח כ ס	
ז ו נב נח	ע מח נע מב	מם מכע כז יח	ז״ח׳ כע לח כ	עי ח׳ רלה יח כ	
ח ז נב ו	ב עח נח ו	חם קח לח ד	ח״ח׳ מכה י מ	מי ח׳ יח עו מ	
ט ח נב מי	ל מח מב ל	ממק קסז ד נז	מ״ח׳ רל מע ל	כי ח׳ קמח עו ס	
				ס״ח׳ רמד מב כ	

לוח ב׳

מהלך נוכח המעה בימים

מבים	ב׳	דקים	ג׳ ים	דקים	מבים	מעי׳ דקים	נגרע	מוסף	מעי׳ דקים
	ח ל	ק	מ עו	חל	ב ל	יי ח׳	ק כח	י	מב
כ	נ ס	ר	ס ל	כי ח׳	ס ס	בי ח׳	ס כ	כ	ממ
ל	ד ל	ש	ס מה	בי ח׳	ז ל	לי ח׳	ח עו		
מ	ו ס	ס	ח ק	רי ח׳	י ס	זי ח׳	ח מ	ל	מל
כ	ז ל	חק	ח עו	חי ח׳	יב ל	ו ח׳	כ ס	מ	מכ
ס	ע ס	מר	ח ל	ווי ח׳	עו ס	ש״ח׳	כ ל	כ	מי
ע	י ל	חם	ח מה	זי ח׳	יח ל	עי ח׳	כ נה	ס	רל
ס	יב ס	חם	כ חס	חי ח׳	ס ח	ס ח	נ כ	ע	רם
ל	יג ל	חחק	כ עו	ט ח	כב ל	ל ח	נ מה	ל	רמ
						ק ח	ד י	ק	רס
								קי	רב
								קכ	רע
								קל	רל
								קמ	רכ
								קי	רי
								קס	ר
								קע	קל
								קפ	קס

מהלך אמצע המעה בכ״ע יום כ״ם ל״ה מ״ם
מהלכו בנכם מדורה מהיא מבב יום מע״ם כ״ה מ״ו :
מקום אמצע המעה בעורם זמ״ב ל״ב :
מקום סרום בעורם ערב ו׳ מה׳ מ׳ :

לוח ד

לוח מהלך אמצע פירח בימים אחדים	מהלכו בעמדות ימים	מהלכו בחלקים ימים	מהלכו בעמדות ימים	מהלכו בחלקים ימים
מקום	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳
ח	יג י לה	י	קלח מס כ	ק	רלז לח כו	חלף	ריז כב כ	יח	נ כח כ
כ	כו כח י	כ	רבב לח מ	ר	קמו יו מו	כח	עב מז מ	כח	ז נו מ
ג	לב לח עה	ל	לב יז ל	ש	מבב כה ע	נח	רבב יח ל	לח	יח נה ס
ד	נב מב כ	מ	קסז נ כח	ה	רל לב לב	דח	קמב לם כ	מח	עו נב כ
ס	סה נב נה	כ	רלח מע יא	חק	קח יח נם	חם	ח מע י	כח	יב נח מ
ו	עע נ ל	ס	ע לה ח	חד	מעב כ יח	נח	ריח כב ק	קח	כב נ ס
ז	לב יד ה	ע	רב כ נב	חם	רבב כה מח	זח	עד מו כ	עח	כז מח כ
ח	קס כד מ	ב	עלר ו מב	חם	קח ז ד	חח	רלח י ע	חח	לח מו מ
ט	זיח לח מו	ל	קח נב לב	חחק	עלב מב כז	מח	קמז לר ל	לח	לב מה ס
י	זלח מז כ	ק	רלז לח כב	חלף	ריו כב כ	יח	נ נח כ	קח	לב מב כ

לוח ה׳

לוח מהלך אמצע מקלול פירח בימים אחדים	מהלכו בעמדות ימים	מהלכו בחלקים ימים	מהלכו בעמדות ימים	מהלכו בחלקים ימים
מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מעי׳ דקי׳ בני׳ בימי׳
מ	יב נ	ק	קבב לה כב	ס	ריכ כב נב	חלף	קד נח כ	יח	שכב מח כ
ב	בו ז	מח	רקח יח ס	ר	לב נע מו	נ״ח	רע כז מ	כח	רלע מו
ג	לב יח	מד	ל לח בו יס	ש	מיע כע לע	נ״ח	שיד מו ל	לח	רקפ הה כ
ד	כב מו	לו	מ	קקב לה נע	ם	קפה נע לב	ד״ח	נע נם כ	עח	רלע יב ס
ס	קח יע	ר	רלב יד נח	חק	נב כע כה	ה״ח	קקד נד י	נח	רע ח מ
ו	עח כב	כד	ס	סב נב נז	חם	רמח כע יח	ו״ח	רקפ כב ס	פח	קמח כ ס
ז	לח כז	יח	ע	קלר לב נו	חם	קמח כס יח	ז״ח	יד נח כ	מח	קמח לח כ
ח	קד לח	יב	ס	מכה יח נה	חם	יח נע ד	ח״ח	קיע כ ע	כח	קיח כו מ
ט	זקח לם	ל	לה כ נד	חחק	רלח כח נז	ט״ח	רכד מפ ל	לח	חם מו ס
י	קל לע	ס	רכו כע כב	חלף	קד נח כ	יח	שכע מח כ	קח	כם נ כ

מהלך אמצע פירח בכ״ע יום כ״ב ז׳ נ״ו
מהלכו בנכם מדורה מפ״ד כ״ן מ״ב
מקום אמצע פירח בכ״ע יום כ״ח בנ״ב
מהלך אמצע המקלול בכ״ע יום י״ח בנ״ב ז׳
מהלכו בנכם מדורה בים ס יי״ב :
מקום אמצע המקלול בעורם פ״ר כ״ח מ״ב

לוח ו

לוח מיקון אמצע פירח לבעם הרלאיה :

כבריה מקום המעם מחלי דבים עד חלי עלה לא מוסיף ולא מבגרע :
ממלי עלה עד המלא המחומים מוסף מ״ו חלקים:
מהמלא המחומים עד המלא הריה מוסף ל״מחלקים:
מהמלא הריה עד חלי בחולה מוסף מ״ו חלקים :
ממלי בחולה עד חלי מחזיה לא מוסף ולא מבגרע:
ממלי מחזיה עד המלא המלא קבם בגרע מ״ו חלקים :
מהמלא קבם עד המלא דלי בגרע ל׳ חלקים
מהמלא דלי עד חלי דבים בגרע מ״ו חלקים :

לוח ז׳

לוח מיקון אמצע המקלול

מסיבי המרחק הכפול ה מעמ׳ מ׳ פרק לא מוסיף בכלום אם יהי׳ מ״ו מע׳ עד י״ח מוסיף על אמצע המקלול מע׳ ל׳ :
ואם יהים מ״ב מצ׳ עד י״ח מוסיף מה׳ מעלות
ואם יהים מ״ם מע׳ עד כ״ר מוסיף מלא מעלות:
ואם יהים מכ״ה מע׳ עד לא מע׳ מוסיף ד׳ מעלות:
ואם יהים מל״ב מע׳ עד לא מע׳ מוסיף ו׳ מעלות:
מל״ע מע׳ עד מ״ה מע׳ מוסיף ו׳ מעלות :
ואם יהים מ״ו מע׳ עד כ״ח מע׳ מוסיף ז׳ מעלות:
ואם יהים מ״ב מע׳ עד כ״ב מע׳ מוסיף ח׳ מעלות:
ואם יהים מכ׳ מע׳ עד כ״ם מע׳ מוסיף ט׳ מעלות:

לוח ח

לוח מים מקלול הירח				לוח מים מקלול רוחב הירח				
מע׳ המקלול	מע׳ המ.מ	מע׳ המקלול	מעלי המ״ה	מע׳ המקלול	מע׳ הקלול			
נגרע	מוסף	מע׳ דקים	לפוני	דרו׳	מע׳ דקים	לפוני	דרומי	
י	מכ	ס כ	ס	ס	ס ס	קס	קס	
כ	ממ	ל לח	י	קן	ס נכ	קמ	מ:	
ל	מל	כ כד	כ	ר	ל מב	קס	ממ	
מ	מכ	נ ו	ל	רי	כ ל	ק:	מל	
כ	מי	נ מד	מ	רכ	נ יב	קמ	מכ	
ס	ס	ד מ	כ	רל	נ כ	קל	מי	
ע	רל	ד מל	ם	רמ	ד כ	קכ	ס	
ב	רע	ה ס	מ	רכ	ד מב	קי	רל	
ל	רע	ס ה	פ	רס	ד נס	ק	רע	
ק	רק	ע ח	ל	דע	ה ס	ס	ס	
קי	רכ	ד נע						
קכ	רמ	ד מ						
קל	רל	ד יל						
קמ	רכ	נ לב						
קי	רי	ל ח						
קס	ר	ב מע						
קע	קן	ס נע						
קפ	קע	ס ס						

מקום אמצע ר״סבעורם מ״ם
קיים - כ״ז - כ״ח :

לוח ט

מעיקר מעמ׳מי עמם הוא מחלם ליל ב״ש ומו ה׳ והם כיסן מעמם רמ״ב לאלי הם מהיל מם רחמנם למחור רע״מ :

אמצע המעם לח נ׳ מע׳ לבי׳ מלבים י״ב מבינם ממחל מלם מינם: נ׳ ל״ב י״ב :

מקום נוכח המעם לח כ׳ מע׳ מ מבינים מחל מרכן מינם ל״ב ס מ :

מקום אמצע מירח לח נ׳ מע׳ מערה חלבים ל״ח מבינים ממחל אמלה . מינם נ׳ י׳ ל״ח :
מקום אמצע מקלול הירח לח כ״ז מע׳ כ״מ דקים י״ב מבינים מינם: נ׳ . מינם כ״ז . כ״מ י . י״ב :
מקום ר״ם מירח המלבי לח י״ב מע׳ י״ו דקים כ״ב מבינים מינם: נ׳ . י״ו . כ״ב :

לוח י

לוח מהלך בכים מירח בחדים	מהלכו בעמדות ימים	מהלכו בחלקים ימים	מהלכו בעמדות ימים	מהלכו בחלקים ימים
מקבר	מע׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מע׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מע׳ דקי׳ בני׳ בימי׳	מקבר	מע׳ דקי׳ בני׳ בימי׳
ח	ס נ יח	י	ס לח מז	ק	ה יז מב	חלף	לב נז י	יח	קכב לח מ
כ	ס ו כב	כ	ח נ לר	ר	י לם כו	כח	כד כ	כח	מלב נ ב
ג	ס מ לב	ל	כ ז ו	ש	מו נב ע	נ״ח	קכח לח ל	נ״ח	קמב ס ס
ד	ס מו נד	כ	ב לח יב	מק	כו כח לה	ה״ח	רקד מב כ	ו״ח	רלע מב ס
ס	ס יב ה	ק	נ י לם	מר	לח מו יח	ז״ח	עח מב כ	ח״ח	קמב ס
ו	ס יב ה	ס	ס מ ה	חם	כ כח מד	ט״ח	רלח מ ס	י״ח	רלע ו מ
ז	ס כב מו	ע	נ מב כד	חם	לו ד ח	ז״ח	ר מ י	ט״ח	קו מח מ
ח	ס כח כו	פ	ד יד י	חם	יב כח מד	ח״ח	קב לז כ	ט״ח	רעו יב כ
ט	ס כח לז	ל	ז ד מח מו	חחק	מז לם כז	ט״ח	קיו לד ל	ל״ח	קפ מם ס
י	ס לח מז	ק	ה ז מב	חלף	נב נז י	י״ח	רקמ לח מ	ק״ח	רלע יו מ

לוח יא

	מלוף מרחה הירח בחודש ולמעלם הוא לגרעם :		מלוף מרחה הירח בחודש ופעם הוא לגרעם ופעם לפוסיף .
	אם יהיה הירח בעלה בדא	כ״מ חלקים :	אם יהיה הירח בעלה	מ״ מלקים :
כ	ואם יהים בעור בדא מעלה אחת :		אם יהיה בעור	מ״ חלקים :
נב	ואם יהים בחחומים בדא	נ״מ חלקים :	ואם יהיה בחחומים	י״ו חלקים :
ג	ואם יהים בקרבן בדא	מ״ב חלקים :	ואם יהיה בקרבן	כ״ז חלקים :
נב	ואם יהים בחרים בדא	מ״ב חלקים :	ואם יהיה בחרים	ל״מ חלקים :
	ואם יהים בכמוה בדא	ל״ז חלקים :	ואם יהיה בכמוה	מ״ר חלקים :
	ואם יהים בחחזיה בדא	ל״ד חלקים :	ואם יהיה בחחזיה	מ״ו חלקים :
	ואם יהים בעקרב בדא	ל״ד חלקים :	ואם יהיה בעקרב	מ״ם חלקים :
	ואם יהים בקשת בדא	ל״ו חלקים :	ואם יהיה בקשת	מ״ר חלקים :
	ואם יהים בגדי בדא	מ״ד חלקים :	ואם יהיה בגדי	ל״ו חלקים :
	ואם יהים בדלי בדא	כ״ב חלקים :	ואם יהיה בדלי	כ״ז חלקים :
	ואם יהים בדגים בדא	כ״ח חלקים :	ואם יהיה בדגים	י״ב חלקים :

לוח יג

לוח מחלוף שבת מלר כליתא המעגל ומול לנגדו משמרך שבני כסרוסר פירש לפרי ומקומו בצחלות
מחמלא מחל גדי עד קוף שמומים . לו לסוקף על פאורך שב׳ כסרוסר פירש דרומי בחלות מאבלים
ולפס יפיש פירש מחלות מחמלא קרען עד קוף קצת מרבי לפיפוך :

לפס יפיש מקום פירש מחמלא מלא עד כ׳ מעלות ממנו ו לו מחמלא מחזרים עד כ׳ מעלות
לו פ״ דגים עד קופר • לו מ״ כחולא עד קופו קצת מן ברוסר שבני שבי מומחים :
ולפס יפיש מבי מחמלא עד ״ משור לו מכי מחחזרים עד ״ מעקרב • לו מחמרים • מלי
מחרים עד ״ מכחמלא לו מבי מדלי עד ״ מדגים . קצת מן ברוסר שבני שליפיפו
ולפס יפיש פ״ מעד עד כ׳ ממנו לו פ״ מעקרב עד כ׳ ממנו לו מ״ מחרים עד עברים ממנו
לו פ״ מדלי עד כ׳ ממנו קצת מן ברוסר שבני רביעיפו :
ולפס יפיש מבי מעור עד קופו לו מבי מעקרב עד קופו לו מחמלא חרים עד ״ ממנו
לו מחמלא דלי עד ״ ממנו קצת מן ברוסר הפני המיפיפו :
ולפס יפיש מחמלא שמומים עד ״ ממנו לו מחמלא קצת עד ״ ממנו לו מבי קרען עד קופר . לו מבי גדי עד קופר
הקצמן ברוסר שבני מלי שפיפו :
ולפס יפיש מבי מחחזרים עד כ״ה ממנו לו מבי מקצת עד כ״ה ממנו לו מס׳ קרען עד ״ ממנו • לו
מס׳ מגדי עד ״ ממנו קצת מן ברוסר שבני רביע שפיפו .
ומה שיפיש שאורך הפני אמ״ שבוסיף עליו לו פגרש ממנו הוא שיקרא אורך שליפי :

לוח יד

לוח לרמח שלמרי המעלות שכין פירש ומשמש ומול שפר קרמו ברמכלים ז״ל מורך רביעי שם שקרמש
מעלות שאורך שב׳ יפיש כחול דגים לו מלא פוסיף עליו שפיפו :
ולפס יפיש כחול דלי לו עור פוסיף עליו המיעיפו :
ולפס יפיש בחול גדי לו שחורים פוסיף עליו שפיפו :
ולפס יפיש בחול קצת לו קרען שיש לוסיף שבשת לא פוסיף ולא פגרש :
ולפס יפיש בחול שקרב לו מריש פגרש ממנו המיעיפו ב
ולפס יפיש בחולאים לו כשולה פגרש ממנו שליפיפו •
ומה שיפיש שאורך הפלעי אחר שפוסיף עליו לו פגרש ממנו לו שבשם לוסו כמוס
שמוש מול שבקרא אורך רביעי :

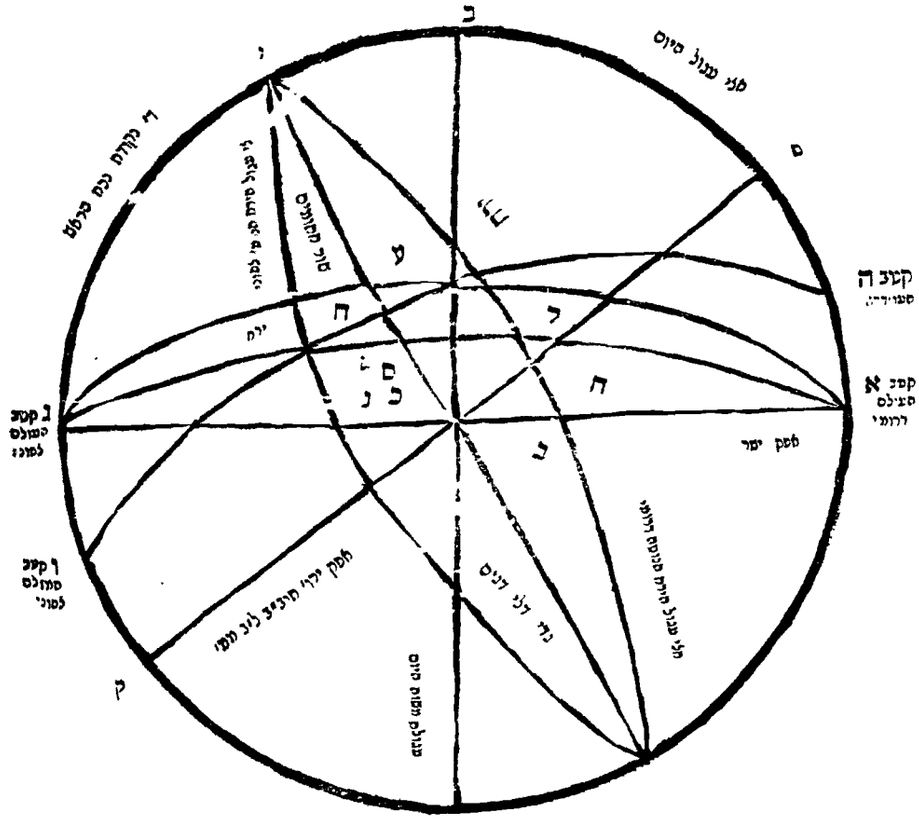
ב
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
קי
קיא
קיב
קיג
קיד
קטו
קטז
קטח
קטט
קל
קלא
קלב
קלג
קלד
קלה
קלו
קלז
קלח
קלט
קמ
קמא
קמב
קמג
קמד
קמה
קמו
קמז
קמח
קמט
קנ
קנא
קנב
קנג
קנד
קנה
קנו
קנז
קנח
קנט
קס
קסא
קסב
קסג
קסד
קסה
קסו
קסז
קסח
קסט
קע
קעא
קעב
קעג
קעד
קעה
קעו
קעז
קעח
קעט
קפ
קפא
קפב
קפג
קפד
קפה
קפו
קפז
קפח
קפט
קצ
קצא
קצב
קצג
קצד
קצה
קצו
קצז
קצח
קצט
קק
קקא
קקב
קקג
קקד
קקה
קקו
קקז
קקח
קקט
קקי
קקיא
קקיב
קקיג
קקיד
קקטו
קקטז
קקטח
קקטט
קקל
קקלא
קקלב
קקלג
קקלד
קקלה
קקלו
קקלז
קקלח
קקלט
קקמ
קקמא
קקמב
קקמג
קקמד
קקמה
קקמו
קקמז
קקמח
קקמט
קקנ
קקנא
קקנב
קקנג
קקנד
קקנה
קקנו
קקנז
קקנח
קקנט
קקס
קקסא
קקסב
קקסג
קקסד
קקסה
קקסו
קקסז
קקסח
קקסט
קקע
קקעא
קקעב
קקעג
קקעד
קקעה
קקעו
קקעז
קקעח
קקעט
קקפ
קקפא
קקפב
קקפג
קקפד
קקפה
קקפו
קקפז
קקפח
קקפט
קקצ
קקצא
קקצב
קקצג
קקצד
קקצה
קקצו
קקצז
קקצח
קקצט
קר
קרא
קרב
קרג
קרד
קרה
קרו
קרז
קרח
קרט
קרי
קריא
קריב
קריג
קריד
קרטו
קרטז
קרטח
קרטט
קרל
קרלא
קרלב
קרלג
קרלד
קרלה
קרלו
קרלז
קרלח
קרלט
קרמ
קרמא
קרמב
קרמג
קרמד
קרמה
קרמו
קרמז
קרמח
קרמט
קרנ
קרנא
קרנב
קרנג
קרנד
קרנה
קרנו
קרנז
קרנח
קרנט
קרס
קרסא
קרסב
קרסג
קרסד
קרסה
קרסו
קרסז
קרסח
קרסט
קרע
קרעא
קרעב
קרעג
קרעד
קרעה
קרעו
קרעז
קרעח
קרעט
קרפ
קרפא
קרפב
קרפג
קרפד
קרפה
קרפו
קרפז
קרפח
קרפט
קרצ
קרצא
קרצב
קרצג
קרצד
קרצה
קרצו
קרצז
קרצח
קרצט
קרק
קרקא
קרקב
קרקג
קרקד
קרקה
קרקו
קרקז
קרקח
קרקט
קרקי
קרקיא
קרקיב
קרקיג
קרקיד
קרקטו
קרקטז
קרקטח
קרקטט
קרקל
קרקלא
קרקלב
קרקלג
קרקלד
קרקלה
קרקלו
קרקלז
קרקלח
קרקלט
קרקמ
קרקמא
קרקמב
קרקמג
קרקמד
קרקמה
קרקמו
קרקמז
קרקמח
קרקמט
קרקנ
קרקנא
קרקנב
קרקנג
קרקנד
קרקנה
קרקנו
קרקנז
קרקנח
קרקנט
קרקס
קרקסא
קרקסב
קרקסג
קרקסד
קרקסה
קרקסו
קרקסז
קרקסח
קרקסט
קרקע
קרקעא
קרקעב
קרקעג
קרקעד
קרקעה
קרקעו
קרקעז
קרקעח
קרקעט
קרקפ
קרקפא
קרקפב
קרקפג
קרקפד
קרקפה
קרקפו
קרקפז
קרקפח
קרקפט
קרקצ
קרקצא
קרקצב
קרקצג
קרקצד
קרקצה
קרקצו
קרקצז
קרקצח
קרקצט
קרר
קררא
קרר

סטומה : סגם זמן מ״י סטומה הלא׳ ומעכנם תלמד מ״י סטומה הסגים כי אין מלוק ביניסם כלל אלמי נטומה מלי מגוול הגד׳ כפי מלכו בגלגל כמי ובטומה הלא׳ נקומה מ״ מומה על לאם מלה ובטומה הסגים מומה על לאם מלאזים : ולא נמלם מעני מעניו המומם גב׳ מלילות הם מטומיי׳ בלמב יומר מסלמלי שהוא ה׳ מע׳ כדעת הרב גם י״ב מע׳ מעלה לו מלאזים מסמתי ד״ע מהיה מקום הימם ליימי לומם גב׳ מלומות לומע׳ מן המקום מלאזי כפי מיעור הטומם · אבל הכל מעיתי בכונה כדי מילה מבואר נמום הרבם המילופים הכו׳ לגבר רב ומוקם על גמדות: והיין הוא נמעמות לרומות· יכיפסו בגילור לא נמילות לקדר זה נמסבון המקופות :

קמז הרוצה לידע מתי תהיה כל תקופה ותקופה מד׳ תקופות הסגם בכל שנות שמולם הן לדעת רב אלא הן לדעת מר שמואל · גלי זה מדם ובכמה במדם ונאי זה יום מימי המבוע · ואלאו מעם ורבע עהיום . ידע לומו מעלו הלומות בקלות ודיוק גדול חבו מדוכן לשמוכם. המלא לתקופות רב אלא ד׳ לומות קמנות לוא ל׳ לכל תקופה וחבי המלא מתמרי כאסר כל מסנונות הענגר וכל לוא הוא ל״ם שנות המחזור ובימין אלום מעלא כתר מספר גלגונות המחזור נאורך הלו׳ מלמעלה לעמה מלאמר גם ״ם · ובמעמל אלום מלמעלה לעמה כתוב שמות המדרשים שבשם התקופה נופלא ובפוך אלו הקלוות המלא ד׳ מספרים גד׳ עבונות · הלאסון מורה על ימים · ובמ׳ על שעות · והמלים׳ על המלים מתמרב בשמה והד׳ על רגעים והם מע״ן בכל אלק ומלק · וכן המלא כתוב על כולם נמליון אלות · והם הימים והשעות והמנקים והרגעים שמתאמרת לותם מקופה

על מולד המדם הכתוב שם ·

כשתרצה לדעת לא׳ זו מקופה מתי תהיה דע נאי זו שנה לתה מעמות המחזור והכנם בנמספר לותם הסגים בלות התקופה מתנקב ונכנד לותו המספר המלא הימים והשעות והמלקים והרגעים שמתאמרת לותם מקופה על מולד לותו המדם קבן לותו המספר עם מספר ימי מולד לותו המדם ושעותיו ומלקיו ותתעולה המלך המדעיות שנו והכמלה הוא יום ומשעות והשעה והרגע שנו תהיה לותם המקופה . ולדעת היום מהמדם דע נאי זה יום הוקבע ל״ם כי לפעמים הוא כשם המולד לפעמים הוא ביום אחר · ומכה כמה ימים עם מיום שהוקבע בו לאם מדם עד לותו היום ועד בכלל ונמספר לותם הימים מהמדם נופלא לותם המקופה :

משל לזה לגינו לדעת הד׳ תקיפות של הסגה הזאת שהיא שנת הרפ״ה שליפים לתחזור ״ם בכנסנו בלות הלאסון לדעת מקופה תשר נגד שנה שליפים וכתו׳ שם ס״ו ימים · כ״ב שעות פ׳ מלקים ל״ד רגעים · תשרי כ״ל עכתו לותו המספר מתאמרת מקופת תשרי ממולד תשרי · כלרם עם זה מימן מולד תשרי מעכנתו זאת שהוא ב׳ ימים ס״ו שעות מתרמ״ו מלקים ומעלה הכל ״ם ימים ״ד שעות מ״ו מלקים ל״ד רגעים נשליך ב׳ מעניות שנאלו הימים ומעלו ד׳ ימים ומ״כ ידענו שהתקופה הזאת נפלה ביום ד׳ · ״ד שעות מ״ו מלקים ל״ד רגעים מימנם ד׳ ״ד מ״ו ל״ד כבר נודע בו בכל תשנותה הענגר שעות היום הם נעלות ומקיעות המתה שהוא מחלה מלילה ולפי מר״ם תשרי הוקבע ביום שני ידענו מלותו יום ד׳ הבו׳ הוא ״ם לחדש · וכן לדעת המקופה שנת בכנסנו בלות הבני נגד שנה ב׳ וכתוב שם ״ם ימים מ״ו שעות ס״ם מלקים ס״ם רגעים · שנה ומימן מ״ל זאת שנה הים ז׳ ימים ו׳ שעות קס״ם מלקים כשנקבע ב׳ המספרים יחד יעלה בכל כ״ם כ״ל מקס״ם ס״ם נשליך ב׳ שביעיות ונהיימים ישאלו ד׳ ימים · ואם כן המקופה שנת נפלה ביום ד׳ כ״ל שעות · מקס״ם מלקים · ס״ם רגעים מימנם ד׳ כ״ל מקס״ם ס״ם ולפי שראלה חדש שנת הוקבע ביום לאסון ידענו שלותו יום ד׳ הבו׳ הוא ״ם לחדש שנת · וכן לדעת מקופה ניסן בכנסנו בלות השליפי נגד שנה וכתוב שם · כ״ל מ׳ תרפ״ל כי אדר שני · ומימן מולד אדר שני · ומימן מולד אדר שני של זאת השנה הוא ד׳ כי תר״ל כשנקבע ב׳ המספרים יחד יעלה הכל כ״ו ה׳ ה׳ כי נשליך ב׳ שבועות שלמות מ״ביימים ישאלו מ׳ ימים · ואם כן מקופת ניסן תפול ביום ה׳ ה׳ שעות ה׳ מלקים ב׳ רגעים ולפי מר״ם אדר ב׳ הוקבע ביום ו ידענו שלותו יום ה׳ הבו׳ הוא כ״ל לחדש אדר שני · וכ לדעת מקופת תמוז נשנתנו זאת בכנסנו בלות הרביעי נגד שנה וכתוב שם · כ״ל מ׳ תרפ״ל כי אדר שני · ומימן מולד מיון · ומימן מולד אדר שני של זאת השנה הוא ב׳ י׳ תרכ״ג כשנקבע ב׳ המספרים יחד יעלה הכל כ״ו י״ב קכ״ד כ״ל נשליך ב׳ שבועות שלמות ונשאלו ה׳ ימים · ואם כן מקופת תמוז תפול ביום ה׳ י״ב שעות תקכ״ד מלקים כ״ל רגעים ולפי הוקבע ביום ב׳ ידענו שלותו יום ה׳ הבו׳ הוא כ״ל לחדש מיון · שלרכתי בתלים כדי לבאר הדבר בשלימות וכן תעשה בכל שנות המחזור עד תומם ואחר תחזור לתחלתו ותעשה כסדר הזה בלי תוספת ותגרעת כלל :

ולתקופות מר שמואל תמלא הלוחות האחרות וקרוסם הו׳ ככה הלות הלאסון מורה על ההבדל שיש בין תקופה מר שמואל לתקופה רב אלא בתחלת המחזור רולה לומר כי כפי לותו המשבון שכתו׳ שם ״ימים ושעות ומלקים ורגעים ותתאחר תמיד זמן תקופת תשרי הראש׳ מהמחזור לדעת מר שמואל על זמן תקופה רב אלא הלאסונם גם כן למחזור · וביומין הלות מלמעלה למטה כתוב מנין המחזורים מעמחזור רע״ם עד מחזור ר״ל ולא קדרמי שם המחזורים הקונעים כי אין אלו מריכין לשם כיון שכבר ענגרו כי אנמנו עתה בשנה השליפים למחזור רע״ם · גם המחזורים הנאים אחרי אלה יוכל לתקנם מי שירלה עד אין קץ כשיוסיף לכל מחזור על הכתוב כאן שנה א׳, ותפ״ה מלקים כי על פי זה הדרך נתקן זה הלוח · ד״מ מי שירלה לידע הראוי בדבלא מחזורים יוסיף על י׳ י״ב ר״ם ס״ב · הכתוב נגד ר״ל מחזורים שנה א׳ ותפ״ה מלקים ורלאנו י׳ י״ג תרל״ג ס״ב · והוא הראוי לרל״ם מחזורים · וכן על זה הדרך לעולם ולכן לא שרתתי לכתוב מחזורים יותר . שלות הבו׳ שוה בשלמות שם בתקופות בין ב׳ הדעות הם׳ בראש כל שנה ושנה ומנגנו המחזור · הלות הבו׳ הקטן שוה הבדל שם בתקופות הנכנס שב׳ וחב׳ והד׳ בין שתי הדעות הם׳ ומשם תראה כמה הו׳ יותר הזמן שם בין תקופה לתקופה

לדעת מר שמואל מנדעת רב אלא שהוא כי מלקים מה׳ רגעים ואחר זה :

הרוצה לידע ד׳ תקופות הסגה לדעת מר שמואל יוליא זמני לותם הד׳ תקופות לדעת רב אלא ויקדרם לפניו כל אחד בפני עלמה . ואחר כן לריך שידע כמה מחזורים שלמים וכמה שנים שלמות ענגרו מבריאת העולם עד לותה הסגה שהוא לולה · ואם הסגה שהוא מנקב הוא הסגה הראשונה למחזור אז יכנס בלות הלאסון במספר המחזורים שלמים שענגרו לולם לומר שאם מנקב תקופות הסגה הראשונה לתחזור רע״ם יקח שבעות נגד מחזור רע״ם · וכן תמיד יכנס בלות במספר המחזור שלמים שענגרו ויקח הכתוב נגדם ויוסיף לותו על אחר תקופת תשרי לרב אלא ויגא לו זמן תקופת תשרי לתר שמואל ולתקיפת מנגם ויוסיף הבו׳ על זמן תקופת מנגם לרב אלא · ועוד ויוסיף הבתוב בלות הקטן הבו׳ נגד תקופת מנגם · והעולה מן הכל הוא זמן תקופת מנגם לתר שמואל ולתקופת ניסן יוסיף על זמן תקופת ניסן לרב אלא המגלה נגד המחזור כנז׳ והמגלה גם כן בלות הקטן נגד תקופת ניסן, והעולה מן הכל הוא זמן תקופת ניסן לתר שמואל · וכן לתקופת תמוז · ב המגלה בלות הקטן נגד תקופת תמוז והמגלה יעשה כנזכר · ואם הסגה שהוא מנקב אינה הלאסונה המחזור אלא היא שנים לו אלפים לו אחרת · כדי לידע כמה שנים שלמות ענגרו מלותו המחזור ויכנס בלות הלאסון המלאות ענגרו מהמחזור לו לומר אם הוא נגדו ויכנס גם בלות הבני המספר הנכנס הלאסון ענגרו מהמחזור יכנס בשנה הבו׳ · וכן תמיד נכנס מספר הנכנס שלמות ענגרו ויקח הכתוב נגדו ויקנן הכל ויוסיף העולה מעניהם על זמן

מקופת תשרי לרב אלא ויגא לו זמן מקופת תשרי לתר שמואל לאותה הסגה · ולתקופת מנגם יוסיף המגלה נגד ב׳ המקומות הם׳ על זמן מקופת מנגם לרב אלא ומר יוסיף הכפור בלות בקי׳ נגד מקופת מנגם והעולה מן הכל הוא זמן מקופת מנגם לתר שמואל · וכן יעשה לת ופת מיגן זאלמי עלריך לקחת מהלות הקי׳ הגמלא נגד מקופת ניסן וכן לתקופת תמוז יקח מהלות הקי׳ הגמלא נגד מקופת תמוז וכל המלא כמו המזכר · ודרך כלל מי שירלה להסמי׳ נאלו הלומות בלי מיעמה יעמה כדרך שהוא עושה בטולאת המולדים וימים זמן מקופת רב אלא נמקום נפר״ר · וכמו שנם עושים על נפר״ר מומר המחזורים שלמים שענגרו ומומר המרשים שלמות שענגרו נוסף על מומר המחזורות אם יש לו שנים שלמות · ומומר המרשים שענגרו מלותה הסגה כן יעשה נכאן לא שמות ולא יומר זאלמי עלריך להיותו חסר שכשיקנן הרגעים שיעשה מכל ע״ו רגעים שלם ל׳ שמחבר ויקנן לותו שם המלקי׳ · מבל לזה לגינו לדעת ד׳ מקופות של זאת הסגה ב״ל שנת הרפ״ה שנה ב׳ למחזור רע״ם כפרר המלה לפגינו זמן זאת המקופה לדעת רב אלא והמתיו ככתוב המגלא כתוב בלות הא׳ נגד רע״ם מחזורים שהוא מספר המחזורים שלמי׳ שענגרו ומספר שנים נכתוב המגלי כתוב בלות הנ׳ נגד מספר שנים שהוא מספר הנכנס שענגרו · ונקנן לאותה הרגעים ויעלו לקנ״ב כשנה מהם ג׳ מלקי׳ ונקנגם עם המלקים ויעלו כלם לתתר״ם שהם שנה א׳ מקנן לותה השנה עם שאר השנות ויעלו הכל לל״ג שנות ונכתוב ד׳ שנות ונקח יום א׳ ונכנן עם ד׳ ומי׳ יעלו י״ד נשליך שנות שלם יעמר ז׳ והוא יום השנות שהפול בו המקופה עוד נקנן פעם אחרת היום שנתקנן מהשנות עם הנ׳ ועם י״ז מהנכנס יעלה הכל כ״ז והוא היום שהקדם שהפול בו המקופה · ויגא לנו זמן מקופת תשרי לתר שמואל כיום ז׳ י״ם שנות ז׳ תשרי חלת היא הטורה : ולדעתי מקופ׳ שנת נכתב

תשרי י״ז יום ד׳ י״ה מ״ר לד׳	מחלה זמן מקופת שנת לרב אלא כמכר ותתמיו נכתוב
מ׳ · י״ם · תתס״ם · ס״ב	הנמלא כתוב בב׳ המקומות הנ׳ ותתמיהם נכתוב הנאלי כתוב
קס״ד · כ״ר	בלות הקטן נגד מקופת שנת ויגא לנו זמן מקופ׳ שנת לתר
	שמואל בכ״ם שנת יום ז׳ עשרה שעות וקלי שיהיום חלת
תשרי כ״ז יום ז׳ מ׳ ס ס	היא הטורה : ולדעת מקופת ניסן מעשה על פי זה הסד׳
שנת י״ת יום · ד׳ כ״ל	בנמלא זאלמי שתתקן המקלה המגלא כתוב נגד מקופת
מקס״ם · ס״ם ·	ניסן ותקנן הכל ויגא לך זמן מקופת ניסן לתר שמואל
מ׳ י״ם · תתס״ם ס״ב ·	תפול ביום ב׳ לחדש ניסן יום אחד מהשנות בתחלת הלילה :
קס״ד · כ״ר ·	ומקופת תמוז יגא לך שהיא ביום א׳ ז׳ שעות ומפלא ד׳
כ׳ מ״ה ·	ימים לחדש תמוז · ואם לא תלקח לפרות נאלו המשנות

שנת כ״ת יום ז׳ י״ו · תקמ״ם

בכל תקופות הסגה יש לך דרך אחרת והיא אחר שידעת עם תקופה א׳ בשנת הנ׳ תקופת תשרי מעשה פלא תוסיף על לותו העת ל״ל יום ז׳ שעות ומחלה לתקופות רב אלא ולתקופות ד׳ אלא מוסיף ל״ם יום י״ז שעות תקי״ת מלקים · ל״ל רגעים · והיולא הוא יהיה עם המקופה הנאה לאחרים · וכן לעולם הו היא דרך המעמ״ם ז״ל : ודע כי יש לאלו המקופות על פי זה המשבון שעות מיוחדות מהיום לכל אחת ואחת מהרגעים, ואם לא יגא אלך המקופה נאותה הסגה דע שהשעות המשבונך · ולהלאות לך הסגות המיוחדות שיש לכל מקופה ומקופה עשיתי עוד לוח קטן לד׳ מנים והוא מוחר מלילה ואופן שימושו הוא שמחלק כל שנת הטולה שעבדו עד לותה הסגה ועד בכלל עד ד׳ · ואם נשאר אחי מחכנם בשנה אלי אחותו אלות · ואם נשאר ג׳ בשנה הנ׳ ואם נשאר ב׳ בשנה הנ׳ · ואם יחאלקו כלם על ד׳ ולא נשאר דבר מחכנם בשנה הרביעית · ונגד כל שנה ושנה מעלת הסגה מהיום שחפול בה כל מקופה ומקופה : הנה הסלמתי דרך המיעוט באלו הלומות . ובכ״ז ראיתי כי לא יגאתי ידי חובתי עד שהיינה הסלמתי בדברים היא בידיעת בנותיהם גם להבדת כי יוכל לחקן הלומות בכל עת לילה אם נאותי יפול אי זה שעות בהן ולאמונה אקדים ואומר שם

התקופה בלשונו הקדום הוא מעוקף לעניני׳ רבים · אחנם בנדון שלפנינו פי׳ שם מקופה הוא על רגע מיוחם בו הסמי׳ המשלכו הסוס בכל א׳ מד׳ נקודות לעני׳ הנלבל אלא הם לאם מלה ואז היא תקופה ניסן ולאם כרסן ואז היא תקופת תמוז · ולאם מאזנים ואז היא תקופת תשרי ולאם גדי ואז היא תקופת שנת · ואפי׳ זה דע כי נעלי הנבור הסרישו לנו חני עיקרים לדעת רב אלא ומהם נמקך הסגה לנות תקופותיו הנ׳ · העיקר הא׳ הוא כי תקופת ניסן הראשונה שהיתה נעולה היתה מ׳ שעות תרמ״ג מלקים

קורס מולד לותו ניסן ואם נגדע זה הסיעור מכמ׳ ״ג מסנ״ג מהוא מיעור מדם מ׳ כפלר שזמן תקופת ניסן הראשונה היתה אחר מולד אדר של תהו כ״ם יום ג׳ שעות קנ״ל מלקים · וכן תמלא לותה נאלו הלומות :

העיקר הנ׳ הוא כי מדם הסגה לדעתו היא שם״ם יום זה, שעות תתק״ם מלקים ומ״ם רגעים מע״ו נחלק . ואם נחלק זה לד׳ מלקים נמלא שיש בין תקופה לתקופה ל״ל יום ז׳ שעות תקי״ע מלקים ל״ל רגעים ואם נוסיף מזה שהיעור שיש בין תקופה לתקופה הנולה מנו׳ מדבי הענגר כל תכ״ע י״ב תשנ״ג שהוא פ״ת יום · י״ד שעות ר״י״ם מלקים יסלר ג ימים י״ז שעות ס׳ מלקים · ל״ל רגעים · חבו המיעור שנתחקק כל תקופה ממולד המדם שנתגלה בו יותר מעת שנתרחקה התקופה מלפניה ממולד המדם שנגלה בו זאלמי כשנגלה התקופה קרוב לסוף המדם ולא נמלר מלגנב התקופ׳ עד סוף המדם המיעור הזה שהוא ג׳ ימים י״ז שעות ס׳ מלקים ל״ל רגעים שלא יתרחק מה התקופה הנלה אחריה מרגע מולד המדי׳ ס״ה לתקופה שנגרה כמיעור מה מיומיר זה הזמ׳ על הזמן שנרגע התקופה הקודמת עד מה שמולד · ואם כן מי שיהיה לו ידוע מה תקופה ידועה כמנו שיעבור רגע תקופת ניסן הראשונה שנעולה לו סוסף על אותו הענ׳ ג׳ מדבים מחדבי שנגור ועוד ג׳ ימים י״ז שעות · ס׳ מלקים לא׳ רגעים שהכרת כדע מה התקופה הבנים וכן תמיד עד סוף כל שנות המחזור · וכן המגלא בכל אלות ולפי שנגנו הענגר מתחילים כלם מחבדי נרגנו לתפרע המיעור המזכר מעת תקופת ניסן ויגא לנו מה תקופת שנת · ועוד נרגנו מאותו הענת המיעור המזכר פעם אחרת ויגא לנו מה תקופת חבדי הכמונים לאלוהים נלומות · ומם היות כי אלו הנ׳ תקופות לא היו ולא נמלו נעולה כי הם תקופות מהו נמינו לו להתחיל מחבדי מר מולד בחר״ד · ולפי שלדעת רב אלא מה שנת הסגה המזכר לתגלה י״ם שני הסגה פרים ל״ם שני המחזור שנגנם ל״ם הדבים כ״ם י״ב תשנ״ג כל אדם כאלר כתנו בגלי שענגר והוא תבואר על פי המשבון · אם כן בהכרת הלות הזה מוחר מלילה · וכן תמלי בפי׳ שאם מוסיף על עת המקופה המחרונה שנמחזור הכמונים נאלו הלומות שהיא ביין כי ימים · בג׳ שנות · שכ״ם מלקים · כ״ם רגעים מיעור מקופה א׳ המכלת יגא לך עת המקופה הראשונה של המחזו׳ הנא אחרינו בשיא נאלו בנ׳ ימים י״ו שנות · תכ״ל מלקים · י״ד רגעים והוא מלמד הכלומות . גם הסגה לנומות המקופות שהם לדעת מר שמואל היא מעולת הנ׳ עקרות מנ׳ מספר הסגים שלמות שענגר ויקח הכתוב נגדו ויקנן הכל ויוסיף העולה מעניהם על

שמואל שם כבר שנים רלשונות · פ"ב פלגים כם רגעים שהוא השיעור הנזכר · גם בלוח הרלשון נכנס על זה שעיקר ועל עיקר אחר והוא כי לדעת מר שמואל קדמה תקופת ניסן הרלשונה שנעולם לעולד ניסן · ז' ימים · מ' שעות · פרע"ב פלגים שהוא · ז' ימים יותר מלדעת רב אחא . ועל פי זה נכון בלוח שנעולר שנמיתי כמה עולם יתרון רע"ם מחזורים בלחי שעה מ' · והפ"ם חלקים לכל מ' · וגרעתי ממנו ז' ימים שקדם זמן אותה התקופה לדעתו · ועוד נרעתי ממנו · מ"מ פלגים · י"ד רגעים שהוא השיעור שיותיר זמן ב' תקופות לפר שמואל על רב אחא ושן השתי תקופות של תהו תקופת טנת ותקופת תשרי שזכרתי לעעלה והנשאר הוא השיעור שנפרשק זמן התקופה הרלשונה לעתזור רע"ם לדעת שמואל מלדעת רב אחא :

אמנם שלוח הקטן מהשעות נכנס על עיקר אחר כתבוהו בעלי הטבור-ומרים בו רב אחא ומר שמואל והוא שתקופת ניסן הרלשונה שהיתה בעולם היתה בחצות כניסת יום ד' עם שקיעת השמש של יום ג' וכיון שלדעת מר שמואל לעולם ז' שעות ומשלה בין תקופה לתקופה עוסף על שיעים שלמים שם כן בהכרח יתחבו השעות כאחר הן בתיעות בלות · והרוצה לראותו בעתם יביט בלוח מתקופת ניסן שנכנס הרלשונה כי הבי' תקופות הקודמות הן תקופות שהו ויוסיף על כל תקופה ותקופה ז' שעות ומשלה עד סוף שלוח ויסור לחשלת הלוח וירשה הדבר בעיניו · ולפנגל מתפיסה על דברי ראיתי להודיע לעיין מדם אכלה לדבר כי מדרתי דברי בהקדמה שהעונם נגרע בעיבון כי כן נפקקה ההלכה ברי"ם · ולתקופה מעיבון כדעת ר' יהושע · זו היא דרך יפה ארוכה וקלה שנדרתי לעלמי מתוך ספרי הענור לדעת התקופות · ועם היות כי עוד יש לוח מיוסד לתקופות מר שמואל לר"ם שנה ופחד חלילה לא ראיתי לכתבו כי הוא בנוי על חשבון שנות החמה וחדשיהן לגוליים · אבל הסתפנות הנזכרים שם הם למספר בני ישראל ולא יתעבר זר בתוכם . ובגויים לא יתחשב כי לא לי' המה ואתכנו עמו ולאן מרעיתו נודה לו לעולם לדור ודור נספר תהלתו ותה מעשים שלומות :

זמ	מ	מעשה

לוח לדעת מרחק תקופה ניסן משמואל שלפניה בכל י"ש שנות המחזור לדעת רב אחא

מספר שני המחזור	ימים	שעות	חלקים	רגעים מע"ו	חדשים
מ	כב	יו	מרל	יד	אלול
ב	ם	ם	פפרלם	סב	אדרי
ג	מו	כב	ם	לד	אדרי
ד	כו	יט	רב	ו	אלול
ה	ח	ג	מרי	כו	אדרי
ו	יע	ם	מעלב	כו	אדרי
ז	ם	ע	ק	עד	אדרי
ח	יא	ו	קסב	מו	אדרי
ט	כב	ג	עד	יא	אלול
י	ג	יא	מעיב	קו	אדרי
יא	יד	ח	המלד	לח	אדרי
יב	כח	ם	מסקט	י	אלול
יג	ו	יד	רמר	נח	אדרי
יד	יז	יא	מו	ל	אדרי
טו	כח	ח	מקכח	ב	אלול
יו	ע	יו	מסקלו	כ	אדרי
יז	כ	יג	מסרנת	כב	אדרי
יח	א	כב	עמו	ע	אדרי
יט	יב	יט	מקח	מב	אדרי

ב

לוח לדעת מרחק תקופה ניסן משמואל שלפניה בכל י"ש שנות המחזור לדעת רב אחא :

מספר שני המחזור	ימים	שעות	חלקים	רגעים מע"ו	חדשים
א	כב	ג	קנא	ס	אדר
ב	י	יא	מקיט	מח	ניסן
ג	כא	ח	מרמא	ב	אדר שני
ד	מב	יז	פ	קח	ניסן
ה	יג	יד	קלא	ח	ניסן
ו	כד	יא	רכב	יב	אדר שני
ז	ם	יט	מרמא	ס	ניסן
ח	יו	יו	המעב	לב	אדר שני
ט	כז	יב	המקח	ד	אדר
י	ח	כב	רלג	נב	ניסן
יא	יט	יט	עמה	כד	אדר שני
יב	א	ג	המעב	עב	ניסן
יג	יב	ס	המסח	מד	ניסן
יד	כב	כא	מסרז	יו	אדר שני
טו	ד	ו	מלא	מד	ניסן
יו	יט	ג	מח	לו	ניסן
יז	כו	ס	מקעב	ח	אדר שני
יח	ז	ם	מסקח	נו	ניסן
יט	יח	ו	כא	כא	אדר שני

ג

לוח לדעת מרחק תקופה ניסן משמואל שלפניה בכל י"ש שנות המחזור לדעת רב אחא :

מספר שני המחזור	ימים	שעות	חלקים	רגעים מע"ו	חדשים
א	כו	טא	המקל	יד	אלול
ב	ז	יח	רנע	יז	עבם
ג	יח	טו	שפ	סה	עבם
ד	כא	יב	מקב	לז	כסלו
ה	י	כ	המקיא	ע	עבם
ו	כא	יז	המרלב	כז	עבם
ז	ג	ב	המא	כט	עבם
ח	יג	כב	המב	ל	עבם
ט	כר	כ	מרד	עט	כסלו
י	ו	ד	המריג	כא	עבם
יא	יז	ב	נד	סט	עבם
יב	כז	כב	קטו	מא	כסלו
יג	ע	ז	מקפה	יג	עבם
יד	כ	ר	המו	מא	עבם
טו	ה	יג	לם	לב	עבם
יו	יב	י	קיז	ה	עבם
יז	כב	ז	רמם	גב	עבם
יח	ד	טו	מרפז	כח	עבם
יט	ו	יב	המם	עב	עבם

ד

לוח לדעת מרחק תקופה ניסן משמואל שלפניה בכל י"ש שנות המחזור לדעת רב אחא :

מספר שני המחזור	ימים	שעות	חלקים	רגעים מע"ו	חדשים
א	כ	ז	המלם	לח	שבט
ב	יג	ד	המק	ג	שבט
ג	כד	א	המקמא	נא	סיון
ד		יד	מי	כג	שבט
ה	יו	ז	מלא	מא	שבט
ו	כז	ד	המקב	מב	סיון
ז	ח	יב	המקמב	עו	שבט
ח	יא	יד	ג	סב	סיון
ט	ס	יח	מיב	לם	שבט
י	יא	עו	מקלר	ז	שבט
יא	כב	יב	מרגא	נם	סיון
יב	ג	כ	המרפד	כז	שבט
יג	יד	יח	קם	עם	שבט
יד	כם	עו	רכז	מז	סיון
טו	ו	כג	רלו	יט	שבט
יו	יח	כ	המכז	מז	שבט
יז	כם	יח	המעב	לם	סיון
יח	יד	כ	רם	יא	שבט
יט	כ	כב	עכב	נו	סיון

לוח לדעת מרחק תקופה שנת שמואל מתקופה רב אחא בחלקי המחזורים :

מחזורים	ימים	שעות	חלקים	רגעים
רעח	ט	יח	המסח	כב
רעט	ט	כ	רעב	כב
רפ	ט	כא	המכח	כב
רפא	פ	כב	קבב	כב
רפב	י	ס	מרמח	כב
רפג	י	ב	נב	כב
רפד	י	ג	מקלח	כב
רפה	י	ד	המרכב	כב
רפו	י	ו	מקח	כב
רפז	י	ז	המקיב	כב
רפח	י	ט	מיח	כב
רפט	י	י	המב	כב
רל	י	יב	רח	כב

ב

בשבל שנין מקופות מר שמואל לתקופות רב אחא כשנות המחזור :

שני המחזור	שעות	חלקים	רגעים
א	ס	מב	כח
	כ	קמר	כי
ב	ס	רמז	מ
	ד	מכע	לו
ג	ס	מיא	קד
	ו	מלד	יו
ד	ס	מקנו	מר
	מ	מרכח	עב
ה	ס	המלא	כד
	ו	המנב	נב
ו	ס	המקו	ד
	יב	המקפח	לב
ז	ס	המרע	ס
	יד	מ	יב
ח	ס	מקנה	מ
	עז	מ	רלז
ט	ס	מב	כ
	יפ	מ	מכ
יא	ס	המב	ס
	מ		

מקופות	מעות	מקופות	מעות	מקופות	מעות	מקופות	מעות	מקופות	מעות	מקופות	מעות
מעות		מעות		מעות		מעות		מעות		מעות	
מעות		מעות		מעות		מעות		מעות		מעות	
מעות		מעות		מעות		מעות		מעות		מעות	
מעות		מעות		מעות		מעות		מעות		מעות	
מעות		מעות		מעות		מעות		מעות		מעות	
מעות		מעות		מעות		מעות		מעות		מעות	

רשם סורם ומסכונן כדם לל :
ולם יעלל מנות כמ"ם יסרם :
מסיכנו מלא לסם כמעיב :

ובתקופות מנה לכך ומשלל
לרב אחא מקופות מר שמואל
ולמעיב מלא לסם כמשלל :

ריבוח שעבר בין חכמי לפת וחכמי ירושלים מעכין הסמיכה ·

חיבור קלר על דבר ריבוח עשה מתן של הלכה למעשה שעבר בין חכמי לפת תבנה ותכונן במהר׳ בימינו ובין חכמי ירושלים תבנה ותכונן במהר׳ בימינו שחכמי לפת רצו לעבוה מעשה על פי חוה׳ הראל׳ שכתב הרב רבינו משה בר מיימון זכרונו לברכה בפירוש המשנ׳ במסכת סנהדרין פ״ק משנ׳ ג׳ ובפס׳ בפרק ד׳ ומהלכותיו וסיא שחכמי ארץ ישראל יכולים לסמוך הגם שהם אינם סמוכים ונסמכו לגדול שבהם הי״ה החכם המהר״ר יעקב בי רב יצ׳ ושלחו לו יושבי ירושלים תבנה ותכונן במהר׳ בימינו כתב הסכמתם חתלתו הן עם וכו׳ וגם לי אני שלעיר לוי בהמהר״ר יעקב ן׳ חביב זלה״ה יושב ירושלים סמכו מרוב שלמותם ועטותותם ועל ידי השליח עלמו שהביא כתבם שכתב שלחו לי כתב הסמיכ׳ כתוב בשם כולם והסכמתם ותתום עשם החכם ויהי כראותי אחר הענין הנמרץ כפי כחי הקלר שאין כח בסמיכ׳ שהכר כפי הדין לעניות דעתי השבתי להם תשוב׳ קוכדרים ארוך לעכב בידם,חתלתו ראיתי את הרשום וכו׳ גם החכם המכר בעל המעש׳ קודש שראה קוכדרכי שכתב חבר קוכדרים בקיום מעשה הסמיכ׳ חתלתו יען אשר וכו׳ ונא לידי והבדתי כנגדו קוכדרכי חב׳ חתלתו עוד אות אדרש וכו׳ וכין כך ובין כך נא ליד החכם קוכדרכי הראשון והבר הוא כנגדו קוכדרים אחר חתלתו עם היות וכו׳ ועליו חברתי אני קוכדרכי חב׳ חתלתו הכה מא ערכתי משפט וכו׳ ואלהי המשפט אל יצא עמנו במשפט על ערוב דברים אחרים שלא במשפט ובמהר׳ בימינו חפד׳ ליון במשפט ישבו שם כשאות למשפט כשאות לבית דוד אמן .

יודע האלדים ישראל הוא ידע אם במרד ואם במעל כתבתי שם דבר בקוכדריכי אלו בכל מה שנגע לעיקר הדין אלא הכל לאהבת האמת ולעבודתו וראיתי שמו יתברך ורחיתי שכתבתי בהם יעידו על כך גם סמיכתי תהיה לי לעד ועכת׳ בי בתם שלא ראיתי לקבלה ולכן עתה בתשלומם ראיתי לכתות את שמם מלד החלק הזה שבהם לבד ולא שם לחם על פני הון כשאר הדברים זרים ומרים אשר בהם כאמרים כי לא היו מלבי אחרב׳ עליהם כשבר בקרבי ואתי לדבר אופן קדור קוכדרכי הראשון והכתב שכתבתי לחכם לאלרים עם היות שלפי האמת גם הם לריכים לחזוק וקיום הדין ובפרט עם זה החכם כמפורסם והכם בקליפות הפירות בראש הענב בחכמת בורות ואמרו להעמידם ולקיימ׳ עד עת בואש בידי האוכלים תוכם אוכל קליפתם זורק · והשם שכולל

כל דברי שמהלד המכר הוא

סמיכת זקנים שהכי הוא מור׳ ראשונ׳ על כוסא הדרוש האם יכולי׳ חכמי ארץ ישראל לסמוך זקנים או לאו :

עוד יור׳ גם כן בכוכ׳ בנים על פסק הדין שכתבתי והוא שאין כח בידם

והשתא לזה סמיכת זקנים אחרת וסיא סמיכת ידם על ראש פר העלם דבר של ליבור בטעות התור׳ וכמו שאות׳ הסמיכ׳ אי אפשר בז׳ הזמן דתרב מקדש וליכא עבוד׳ הכי כמי הסמיכ׳ שלנו והוא מסוך שבי אי אפשר בז׳ הזמן ולא שהן שוות שהיהן בדיכם בכל שזאת שלפנינו בנוא המשים ואליהו בהבר׳ בימינו החזור למקומה על ידם אמנם האחרת אי אפשר לה לחזו׳ עד שיבנ׳ בית העקדש והחזור העבודה למקומ׳ והשואתם היא שאי אפשר לקיי׳ שום אחד משהיהן בזמנינו זה ·

ועוד אני אומר בזמן שהיהן שוה שבינן בבנ׳ בית המקדש העתיד יהי׳ ע״י הב״ה דכתיב בנו׳ ירושלים ה׳ וכו׳ ומוזכר בהדרשים הוא יתברך יבנה אותו ברגע מיד בנאת המשיח וה״ל אמרי׳ בדוכתי עובדא בתלמוד מרבה יבנה בית המקדש וכו׳ומהדא מינהו בתענוית פ״ב ובסנהדרין ס״פ פ״ב (די״ז) דעתאי טעמא אסרי רבנן לבהנים לשתות יין בזמן הזי׳ שמא יבנה ב״ה בפתע פתאום וברגע ולא יהיו רחוין לעבודה ואם כן בזמן שהיהן אי׳ ואחרי רומה זה השם על פסק הדין גם כן שהוא כאשר כתבתי :

עוד יורה בכוכ׳ ג׳ על המעשה האחרון שכתבתי בזה שהוא חיותר עקרי וכולל

ואינו שוגם בכבוד תורת רבני הדור ילו׳ והוא מעשה הפסק והבלבול שיעשה בקנוע׳ המועדות כפי הבנות הרמב״ם והרמבן ז״ל כמבואר בדברי באורך כלומר מאי זה מעשה מסוך בני ח״ח בזמן הז׳ מעשה סמיכת זקנים פירו׳ ומעשה הדבר שכל ישר׳ נסמכים בו על הזקנים שהם מהסנהדרין או סמוכים לבד כפי הבנות והוא קביעת המועדים וגם שבשאר כל המלות אנו מלוים לסמוך על מה שיאמרו הסנהדרין בקביעת המועדים יש דבר נוסף והו׳ שאפי׳ בקבעו אותם בעתות אין לנו מועדים אחרים כמ״ש ז״ל אחם אפילו שוגגים אפי׳ מוטעים וכו׳ גם דומה לבלבול בספקי בראות ומיתות בית דין שכתבתי שבמעשים מהקדושים שכל ישראל נסמכים בהם על הזקנים ואדעתא דידהו מקדשי

כמו שאמרו ז״ל כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש :

עוד יור׳ בכוכ׳ רבעית על מה שכתבתי עתה והוא שכל כוונתי בקוכדרכי אלו לא היה כי אם על עקר הדין ובעמו ועל זה לבד אני רוצ׳ שמיכת הזקנים והבני מבקש ומחבי׳ אבי זקני תור׳ והרבנים שבדור ילו׳ שיסמכו יד חכמתם

עליו אם בעיני תורתם ירחו דברי ·

עוד יור׳ על כוכ׳ אחרת שהיה׳ לי והיא כי שמי בקרבו לקיים מה שכתב

הרב בעל הרוקח בראש ספרו ומזקני׳ אחבונן והבה שמי וכנויי לוי בן

מביב במספר קטן עולי׳ כמו אם הם חכ׳ במספר קטן בהסיר ממנו סימן הרבים והוא יס כי לפי האמת שזה הוא בסמיכת זקן אחד לסמיכת רבים כי הזקן הסמוך עם שנים אחרים שאינם סמוכים יסמוך אחר כך למי שירצ׳ כבודע והסכי אותיות הנוספות אינם מיותרות אך הן מורות על פסק הדין הנכתב להודיע לכל לבני והוא שגם שמי בשם רבותי רבני הדור ילו׳ לא יקרא כי אם על עיקר הדין לא על הדברים זרים ומרים והולאת אותם השתי אותיות על עיקר הדין הוא בזה האופן שבבר בודע שיש מעלה לסמוכים בח״י על הסמוכים בח״ל ואפילו בשם והיא ביו״ד הנוספת בשמם כי אלו נקראים רב ואלו רבי :

גם בבר בודע מדרשם ז״ל על אלף שיש בפסוק כ״ב אותיות שבכתבו שהיהן

בחלוף מקומם והוא מ״ם פתוחה ומ״ם סתומ׳ כי בתיבת למרב׳ המעבה

כתוב מ״ם סתומ׳ בחמלע ובפסוק הזומה ירושלם אשר המה פרזלים כתוב מ״ם פתומ׳ בסוף ואמרו ז״ל שבא לרמוז שכל זמן שהומה ירושלם הם פרזלים כמו מ״ם פתומ׳ המסר׳ היא סתומ׳ ונמול׳ ממנו בעומתינו כן אני אומר שהיו״ד משם רבי המורה על מעלתם היא דבוק׳ עם מ״ם סתומ׳ שבתיבת למרב׳ וכל זמן שלא תחזור אותה מ״ם למקומ׳ בתיבת המ׳ רול׳ לומר שהומות ירושלם הם פרזלים ולא שהומים לא תחזור היוד הזי׳ למקומ׳ אמנם כשתוסר מתיבת למרבה ותחזור לתיבת המ׳ אז תוסר המ״ם הפתומ׳ ומשם ותחזור לתיבת למרבה ותהי׳ המסר׳ על שמנו של מלך המשיח ועל ידו תחרב׳ הבירה׳ בזקניו וקנהדריו ושופטיו בהכתירו אותם בכתר מלכותם ויסיפתי אותה היו״ד על שמותם מהר׳

חזיכי עיניו לראותם ובמוד מהורתם אמן :

טופס כתב רבני לפת והסכמתם שלות אליו מחוס מסמותם ומעוב שלימתם

ובנותתותם כותא שבקו לנא לקיומי יתיה מסמהכא בהתיות ידנא ;

הן עם אחד עם ה׳ אלה ממלכה כהנים וגוי קדוש כסך ארצמי מקדמי ארץ אליו גוים ידרושו מכן פרכי מכן הפרכי שופטים ושוערים הרודים בעם לתחלה ולשם ולהפאתרת ועתה כי עברו תורות חלפו חק חרה אף ד׳ בעמי ויפרוץ בם פרץ על פני פרץ אין מלך ואין שר גבור ואיש מלחמה׳ בל תורה ספו תמו חכם חרשים וכבון לחם נמוקו בעוכנו כי רב הוא ויהי עם ה׳ אלה מפוזר ומפורד כלנו כלאן תעינו איש לדרכו פניכו ועוכנו רבו למעלה ראש מדי יום ביומו כפלה עצרת ראשנו חולל לארץ נזרנו אין עוד כציא מורה לדק ואין אחנו דן דיני קנות מוכיח לרשע מומו והיה בקרוב אים לשוב אל ה׳ ויאמר בלבו למה זה חבל אינבע מה בלע כי אלוה וכי אלך קדורכית ואלך מלקות אדבעים ולא יוסיף ולא יתן ולא יעלור כה לפעור אותי מידי כרתי ואעאתי

כגדי המיד ולא המתה חרפתי :

זאת היתה בעמנו לאבנו בגף ולור מכשיל לבלתי שוב אל ה׳ ולאחות בשבלות

ובדרך שובב׳ ולכעול דלתי התשוב׳ ומי הוא זה ואי זה הוא אשר בשם ישראל יכוכה ועל אלהי ישראל יסוך לאמר לה׳ אני אשר יתאפק על הדבר הזה ולא חרד עיניו דמע׳ כי ירד לשערים עם ה׳ · ועתה כמעט לגע היה׳ תחנ׳ מאת ה׳ אלהיכו להשאיר לנו פליטה ולהחיותנו כהיו׳ הזה ויעלנו מבור שאון בליות והשוברות אשר השחיתו עצו על לוחרנו באחלות הנעמים ויביאנו אל המקום הזה אשר בחר בו ואל העיר אשר נקרא שמו עליה ויתן לנו יחד במקום קדשו · על כן על כל דברי האברת הזאת קונו וכתעידד אמתנו לעיני הלאן אשר על אדמת הקדש לקנא על כבוד השם כי איך יחל אין ק׳ ר׳ בלרק שב אל ה׳ בבל לבבו ואין כשפע באמונה ונאמר איש אל אחיו חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהיכו

ומרים גם אתור׳ אשר הישלך אחרי זה כמה והי׳ למרמס חולות :

ולבן בדרכו לגדול שבנו בחכמה ובמכין החכם השלם הרב הגדול מהר״ר ביבב

כי״ו שיהיה מסוך ולאש ישיבה ורב יתקרי והוא יוס׳ מהיותר חכמים שבנו

אלנו ורבנים יתקרו ויהיו שמוכים לעד לעולם עושים באמת ויבר משפטי התור׳

לדין אם שתקף והי׳ אם בן חכו׳ הרשע והוצא לפניה׳ ויכוחו על פי התורה

כאשר יוכל שאתו ויפטר מידי כרתו ויתקבל אל אל עילוס וגם כל העם הזה על

מקומו יצא בשלום :

והיה מעשה הלרק׳ והשלום הזה חבל׳ ולאש לפדיון נפשנו ולהיותנו עטרת

תפארת ביד ה׳ ולכיף מלוכ׳ ביד אלהינו הוא ברחמיו ישרה שכינתו במעשה

ידינו ויקים דבר עבדו ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה אחרי כן יקרא

לך עיר הלדק קריה נאמנה אמן ואמן עד כאן לשונו ועל החתום כמו חותמה

ועשרים כל הגדולים שבהם בראשונה ואחר כך שאר החברים והתלמידים ·

טופס קונדרכי הראשון בשלם קלשון המרבה לספר בשבח התעוררותם ואיך

היה רלוים כוכתם · האמנם לענין מעשה לא עוצה עלתם ואין כח בפי

הדין להעמיד שבראתם רחיתי את הרשום בכתב החכמים השלמים רבני לפת

תוב״ב · וכלל דברים הוא כי לענין זכות לרבי׳ קרבים הכמלאים בדור בעומת

שלבבת הלרות והשמדות עברו בית חלפו חק ולרפאת שברם על נקלה לאמר

שלו שלו׳ לרחוק הסכימו לעשות מעשה על פי אותה החורתה שהדם הרמב״ם

ז״ל וכתבה בפי׳ המשנה ובפסק ה׳ סנהדרין פ״ד · ח״ל כראין לי הדברים שאם

הסכימו כל החכמי׳ שבארץ ישראל לאמות דייניה ולסמוך אותם הרי אלו סמוכין

וכו׳ וגם שהרב עלמו כתב והדבר לריך הכרע חזי קמיהו דרב בוצריהו אפי׳

לאה מילתא ודכותה · ובדרו לחכם השלם מהר״ר יעקב בי רב ילו׳ ובריקו על

ריפים גולתא דדהאנא · לחיותו סמוך ואלם ישיבה ורבי ,) חקרי הו׳ וכל

אותם אשר ירא׳ בעיניו לסמוך אם יד

לשונו עליהם והיה אם בן הכות הרשע

יוצא לפניהם וילו לשלומם לחכמתו ·

כאלם׳ יוכל שאתו · ויפטר מידי כרתו :

ולהיות גלוי בעיני תורתם שהסכמתם

זאת אינה קיימת אם לא

בהסכמתנו עמם אנחנו לעיני הלאן לאן

ירושלם שגם שאנחנו מעבי הכמות

בעבכם . ואינם כפיני עוצא מינן ·

ח״ל לאו קעלי קני בחגמא אנן · מלבד

קדושת המקום כוסף על זה שהוא דבר

מקור לכל חכמי הארץ הקדושה כאשר

כתב הרב המורה לכן הסכימו לשלוח

אליו הסכמתם זאת אחות׳ מידם עדי

שלותם שליח מלוה הי״ה החכם המעולי

כה״ר

,) כך הוא הלשון הכתוב בפתקא הראשונה

מסמותם ועתה הקופר מחבר יו״ד

מעיקר הדם כי הסמוכים בארץ ישראל

ויושבים בארץ ישראל רבי מחקרי כבודע

לכל ועל פי קבנת רבני לפת ילו׳

שהסמיכה קיימת היה ראוי לאחוס אמת

גם זאת הי״ד אחי׳ פורח קביב כפא

כבודו יתברך להתרעם ולומר שבשביל

שהיא קטנה שבאותיו׳ הוליאוה מהשם

החשוב ההוא הראוי לוגעם בגדי מלוכ׳ ,

ומתעבר בעברת הסמיכה · ואולי יחשוב

הקופר להליל עלמו מעשה המנהג שנהגו

בדורו הללו לקרוא רבי לכל יודע ספר

ויאמר כי להודיע מעלת הסמי׳ קרא

אותו